

Aanwezig Voorzitter: Mevrouw H. Sahin Raadsleden: De heer E.G.T. Braam Mevrouw L.S. de Bruijn De heer D.R. Cupedo De heer D.F.A. van Dam De heer C.P.I.M. Dolmans De heer M. van 't Eind De heer M.J. van Enk Mevrouw B.M.B.T. de Haan-Niesen Mevrouw M.E. Harmsen Mevrouw I.M. Jansen-Dirkx De heer M.T.F. Kaffa Mevrouw P.G. Kames De heer G.A. Kruger De heer J. Loof Mevrouw S. van Maarseveen De heer M. el Majjaoui	Vervolg aanwezige raadsleden: Mevrouw W.A.A.M. van Nunen De heer R. Nunnikhoven De heer U.H. Oelen Mevrouw L.B. Oude Alink Mevrouw A. Prenger Mevrouw H. van Schie De heer W. Smith De heer E. van der Veer De heer Q.L.A. Veerman Mevrouw W. van der Weij De heer M.V. Weterings Mevrouw E. Woudstra De heer A.M. Zoghbi Afwezig: De heer M.A.J. Ezinga Mevrouw A. Koegler-Böhm
Aanwezige portefeuillehouders: Wethouder W. van Damme Wethouder G. van Malsen Wethouder S. van de Waart Wethouder M. Wit Wethouder L. Bentvelzen	Griffie: Griffier: de heer J.A. Massaar bpa Mevrouw M.M.A. Tittse De heer J. Hoefnagel Mevrouw F.S. Habiboellah (verslag)

1. Opening en mededelingen

De voorzitter: Ik vraag u vriendelijk om plaats te gaan nemen en ik open de raadsvergadering van de gemeente Rijswijk van dinsdag 20 mei 2025. Graag heet ik welkom de leden van de raad, de fractie-assistenten, onze wethouders, medewerkers, vertegenwoordigers van de media, aanwezigen op de publieke tribune en uiteraard de kijkers online. Vanavond hebben we een gast van de raad en dat is mevrouw Magalie Hooi. Graag heet ik u, mevrouw Hooi, in het bijzonder welkom, natuurlijk als gast van de raad, maar ook als actieve inwoner, voorzitter van de bewonersorganisatie Steenvoorde Noord en ook als deelnemer van de cursus Politiek Actief. Dus ik denk dat heel veel voor u bekend zal zijn, maar ik vind het wel mooi dat u aanwezig bent als gast van de raad en kritisch deze raadsvergadering gaat volgen en wellicht misschien in de volgende raadsperiode zelf actief gaat worden. En vanaf deze plek wil ik ook onze inwoners uitnodigen namens u voor het bijwonen van onze raadsvergaderingen. U kunt zich melden bij onze griffie. Conform het besluit van het presidium gaat u ook vandaag werken met spreektijden, één spreektijd voor fracties en het college voor alle besprekstukken en interrupties gaat u doen vanaf de twee spreekgestoelten en u heeft hiervoor de informatie van uw griffier ontvangen. Ook vanavond, dat vraag ik natuurlijk elke vergadering begin ik daarmee, vraag ik u respect respectvol met elkaar om te gaan. De woorden die wij in deze politieke arena uitspreken, hebben betekenis en invloed. En ook online en goed om daarvan bewust te zijn.

Dan berichten van verhindering hebben wij ontvangen van de volgende twee raadsleden, de heer Ezinga en mevrouw Koegler. Ik kijk om me heen. Volgens mij is de rest van de raad aanwezig. Dan zijn er vanavond 29 raadsleden aanwezig. En ik lees hier dat mevrouw Van Maarseveen later zal aankomen. Dan gaan we naar de trekking van het stemmingsnummer voor een eventuele hoofdelijke stemming. Nummer 17, mevrouw Van Maarseveen, maar die is nog niet binnen. Als zij binnen is, gaan we bij haar beginnen met een eventuele hoofdelijke stemming. Dan stel ik voor, voor de leden van het Bureau van stemopneming, te benoemen als voorzitter de heer Dolmans, die is aanwezig en als leden de heer Van Dam en mevrouw Van Schie. Dat heeft uw instemming? Voordat ik wil overgaan naar de mededelingen vanuit het college, want we hebben een aantal mededelingen van het college, wil ik graag samen met u stilstaan bij het overlijden van oud-raadslid mevrouw Anne-Kari Rutenberg-Gorter en daarvoor ga ik naar het spreekgestoelte. Geachte leden van de raad, een goedwerkend microfoon, beste aanwezigen in de zaal en op de publieke tribune, kijkers thuis. Onlangs ontvingen wij het bericht dat oud-raadslid Anne-Kari Rutenberg-Gorter is overleden. Ik wil kort met u stilstaan bij haar overlijden. Anne-Kari Rutenberg heeft haar sporen verdiend binnen de lokale Partij van de Arbeid. Ze was jarenlang voorzitter van de Rijswijkse afdeling en ze was raadslid van 1988 tot 1994 en van 2002 tot 2006. In de PvdA-fractie had ze veel moeite met de steun die de fractie gaf aan het ontwerp van de grote woontorens op de plek waar wij nu vergaderen, in het huis van de stad. Ook al was er in de plannen ruimte gemaakt voor sociale woningen. Het kon haar zo niet bekoren dat ze op de dag van de stemming ziek werd. Dat typeerde haar. Ze leefde de principes van de sociaaldemocratie volledig na en deed daar geen concessies aan. Ze noemde zichzelf een rode vrouw. Bij de lintjesregen van 2007 werd Anna-Kari benoemd als lid in de orde van Oranje-Nassau. Zij ontving haar koninklijke onderscheiding voor haar jarenlange inzet als vrijwilligster voor allerlei organisaties. Zo was zij actief als bestuurder van het Nederlands Instituut voor Volksontwikkeling en Natuurvriendenwerk, Nivon. Daarnaast heeft ze verschillende functies vervuld bij stichting omroep Rijswijk van eindredacteur politieke tv tot eindredacteur van het radioprogramma Rijswijk Religieus. Anna-Kari overleed op 9 mei op 79-jarige leeftijd, slechts een paar dagen voor haar tachtigste verjaardag. Wij wensen haar man Erwin, kinderen en kleinkinderen veel sterkte toe met hun verlies. Ter nagedachtenis aan Anne-Kari Rutenberg-Gorter wil ik een kort moment van stilte in acht nemen. Ik wil u vragen om te gaan staan, voor zover u daartoe in de gelegenheid bent. Dank u wel. Dan gaan wij door naar de mededelingen vanuit het college en geef ik als eerste het wet als eerste het woord aan wethouder Bentvelzen. Mevrouw Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Dank u wel, voorzitter. Alvast de mededeling richting de eerste halfjaarsrapportage, die zeer binnenkort richting de raad gaat. We hebben te maken met een investeringskrediet die wat overschreden wordt, in het kader van de tijdelijke huisvesting die op Pasgeld moet gaan plaatsvinden in het onderwijs. De reden dat ik dat nu alvast noem, is dat we door moeten vanwege een strakke deadline en een nieuwe aanbestedingsronde van start moeten laten gaan om opdrachten te kunnen gunnen. Maar ik zorg ervoor dat er een uitleg, oplegger, zoals we dat noemen, bij de eerste halfjaarsrapportage zit, zodat u mij daar verder op kan bevragen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bentvelzen. Dan geef ik graag het woord aan wethouder Van de Waart. Zij heeft ook een aantal mededelingen.

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter. Ik heb er drie, om precies te zijn en ze gaan allemaal over het openbaar vervoer. Allereerst wil ik u graag attenderen op een brief nu die naar u door is gestuurd. Een brief die het college ontving van de MRDH. Deze brief is ook op verzoek van de MRDH met u gedeeld. De brief is naar alle deelnemende gemeenten gestuurd en het betreft de lobby die de MRDH op dit moment voert, samen met de vervoersregio Amsterdam en de twaalf provincies om de

door het Rijk geplande korting op de brede doeluitkering, de BDU, ongedaan te maken. De MRDH doet met deze brief een oproep op uw eigen contacten, dus bij dezen ook aan u, bij de landelijke politiek om opnieuw de problematiek rondom de voorgenomen ov-bezuinigingen onder de aandacht te brengen. Ook vraagt de MRDH en u en uw lobby-inspanningen te ondersteunen door actief bij te dragen aan acties en mediamomenten, bijvoorbeeld via uw social media. Misschien toch even kort, wat houdt die BDU-korting in? De MRDH en de vervoersregio Amsterdam zijn de grootste decentrale opdrachtgevers voor het ov, voor hun inkomsten volledig afhankelijk van deze BDU van het Rijk. Het Rijk heeft in zijn begroting een budgetkorting van 10 procent opgenomen en dat heeft in potentie directe consequenties voor de bussen, de trams, maar ook voor de tarieven van het ov. Dat was mededeling één, voorzitter. Dan had ik nog een mededeling over. Met betrekking tot het project De Vlietlijn doe ik namens het college de volgende mededeling. Het gaat namelijk over de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Vorig jaar in de periode van 27 tot met 15 november hebben de colleges van Rijswijk, Den Haag en Leidschendam-Voorburg deze vastgesteld en ter visie gelegd. Het is bedoeld, deze NRD, om de reikwijdte en detailniveau van het daaropvolgende PlanMER-onderzoek te beschrijven. Dus daarmee wordt aangegeven welke vragen straks worden beantwoord. Ook uw vragen grotendeels die u eerder heeft gesteld over De Vlietlijn staan daarin en u kunt dus zien, u bent erover overigens geïnformeerd, maar u kunt deze nu ook inzien op De Vlietlijn-webpagina, maar u wordt hier ook verder op donderdag 22 mei over geïnformeerd. Maar ik wilde hem in ieder geval vast aankondigen, want hij is vastgesteld en hij is publiekelijk bekendgemaakt. Tot slot, buslijn 61 RijswijkBuiten. Goed nieuws, een langgekoesterde wens van Rijswijkers gaat in vervulling. De nieuwe bushalte komt eraan. Dat gaat nog wel wat werkzaamheden betreffen. Deze bushalte komt ter hoogte van de Laan van Sion en het Wilhelminapark. Er gaat vanaf juni gestart worden met het aanleggen van die nieuwe buslijn op de Prinses Beatrixlaan. Omdat er ook werkzaamheden van WarmtelinQ worden gedaan en ook het fietspad wordt aangelegd, zijn dat werkzaamheden van juni tot en met september, dus u kunt nog niet op de bus stappen. We verwachten dat dat eind september, oktober gaat worden. Maar waarom vertel ik u dit alvast? Omdat er volgende week bij alle inwoners een kaartje in de bus wordt gedaan, dus bent u bij dezen ook alvast op de hoogte. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van de Waart. Dan geef ik graag het woord aan wethouder Van Malsen.

De heer Van Malsen: Dank u wel, voorzitter. Ik heb twee mededelingen. De eerste mededeling gaat over de opvanglocatie voor asielzoekers op het Hof van Elsenburg, aan de Lange Kleiweg. Gisteren is dat officieel opengestaan. Dat betekent dat het COA begonnen is met het verhuizen van de bewoners. Gisteren zijn de eerste vijftig mensen in gehuisd. En dat gaat vandaag en de komende dagen gaat dat door, totdat de max van 350 mensen bereikt is. En de tweede mededeling gaat over de locatie aan de Sammersweg, waar wij al geruime tijd over in overleg zijn met de gemeente Den Haag en Rijswijk Wonen, om daar een gebiedsontwikkeling te doen. Wij hebben vorige week in het college hier in Rijswijk de samenwerkingsovereenkomst vastgesteld. Volgende week zal als het goed is ook de gemeente Den Haag volgen. Dat betekent dat we weer een stap verder zijn in die ontwikkeling en de volgende stap is een intentieovereenkomst. Wij zijn dan ook voornemens om u wat uitgebreider te informeren als die ook vastgesteld is, maar ik dacht, goed om dit even te melden, zodat u ook weer op de hoogte bent van de voortgang. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Malsen. Dan heb ik nog een mededeling. Ik wil met u kort stilstaan bij het heftige incident dat gistermiddag in Rijswijk heeft plaatsgevonden, waarbij een 15-jarige leerling ernstig gewond is geraakt. Zoals ik gisteren ook in de media reageerde ben ik ontzettend geschrokken van de gebeurtenis, een steekpartij op klaarlichte dag, vlakbij een van onze

middelbare scholen. Mijn gedachten gaan uit naar het slachtoffer, zijn familie en de mensen om hem heen. Ik wens hem alle sterkte en hoop op een volledig herstel. Het is een vreselijke gedachte dat meerdere leerlingen en leerkrachten de gevolgen van de steekpartij ook hebben gezien. En vanuit gemeente staan we hen zo goed mogelijk bij. Ik heb vanmiddag ook zelf de school bezocht en de grote impact van het incident ook daadwerkelijk gevoeld. Ik heb ook gezien hoe snel en goed de school heeft gehandeld, in de richting van de ouders, van de leerlingen en van de leerkrachten. Met betrekking tot extra veiligheidsmaatregelen rond de school ben ik ook in overleg binnen de lokale driehoek. Ik informeer zodra ik daarover iets kan melden. Het politieonderzoek is nog in volle gang en ik roep bij dezen iedereen op die iets gezien of gehoord heeft, om het te melden bij de politie voor het onderzoek. Dan zijn we aan het einde gekomen van agendapunt 1.

2. Spreekrecht burgers

De voorzitter: Gaan wij door naar agendapunt 2, spreekrecht burgers. Er hebben zich bij ons, bij de griffie, geen burgers of belanghebbenden zich aangemeld om gebruik te maken van het spreekrecht, dus daarmee is agendapunt 2 ook afgesloten.

3. Vaststelling agenda

De voorzitter: Gaan wij door naar agendapunt 3, de vaststelling van de agenda. Daarbij is een motie Vreemd door de fractie Wij. Rijswijk ingediend inzake Stop woningbouwproject Godfried Bomansstraat. Ik wil aan u vragen om dit onderwerp of deze motie te betrekken bij het raadsvoorstel Herstelbesluit bestemmingsplan Godfried Bomansstraat. Ik zie dat de heer Van Dam daarover iets wil zeggen.

De heer Van Dam: Ik zou hem ik zou hem graag los willen behandelen als motie Vreemd, omdat het herstelbesluit losstaat van de motie. Het herstelbesluit gaat over de onderbouwing van parkeerdruk die wij wel of niet moeten goedkeuren als raad en het al dan niet stoppen met de ontwikkeling, dat is een keuze die in de motie wordt voorgelegd. Daarmee staan zijn het twee verschillende onderwerpen. Dus als het kan, dan zou ik ze graag los willen bespreken.

De voorzitter: Ik wil dat aan de raad voorleggen, want het lijkt mij wel prima dat ook bij dit agendapunt behandeld kan worden. Dus ik kijk naar uw raad. Ik vind dat het prima kan, dat u dat heel goed ook in uw termijnen kunt aangeven en de motie goed kunt toelichten. Ik zie daar instemming. Dan gaan we dat op die manier behandelen bij het raadsvoorstel, agendapunt 11 op dit moment. Dan is er een motie Vreemd ingediend door de fracties van GroenLinks en ChristenUnie, met als titel "Onder druk zetten van organisaties hoort niet". Daarvan wil de heer Van Enk het woord voeren.

De heer Van Enk: Daar zou ik graag een ordevoorstel voor doen, voorzitter. Het onderwerp hiervan is de gedragscode, die geldt voor ons als raadsleden. En ik zou willen voorstellen om het onderwerp van deze motie te agenderen voor het presidium. Dat is vorige keren ook gebeurd en ten tweede staat ook in diezelfde gedragscode dat u als burgemeester daar een bepaalde rol bij hebt, bij de handhaving. En ik denk dat dat heel lastig gaat in een openbare vergadering, als we daar een politiek onderwerp van maken, dus ik stel voor om dat in het presidium te behandelen.

De voorzitter: Ik denk dat u dan ook het fractievoorzittersoverleg bedoelt, want daarin worden.

De heer Van Enk: Daar vergis ik me nog weleens in, het is presidium of fractievoorzittersoverleg.

De voorzitter: Ik vind het een goed voorstel. Ik wil aan de raad, aan de indieners natuurlijk ook, kijken. De heer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind: Voorzitter, het doel van de motie en we hebben al een aantal keer in het fractievoorzittersoverleg over dit soort thema's gehad. Dat heeft geen enkele zin gehad. Het doel van de motie is om ook een uitspraak te doen richting partners in de stad. Dus ik ben niet voornemens om het van tafel te halen vandaag.

De voorzitter: Mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Ik sluit mij daarbij aan. Het is juist van belang dat het publiek besproken wordt, dit onderwerp, dit jaar.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Weterings.

De heer Weterings: Ik wil hem ook heel graag behandeld hebben. Heel graag zelfs.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk naar de rest van de raad. Het blijft geagendeerd. Dan stel ik voor dat we die toevoegen als laatste bespreekstuk. Dan wordt dat agendapunt 12. Ik heb nog een ander voorstel voor u. Dat is mijn eigen voorstel en dat is het akkoord, het raadsvoorstel Zienswijze ontwerp Actieplan evaluatie MRDH. Volgens mij hebben we dat in een forum besproken en zijn de vragen beantwoord. Mevrouw Van Schie van de CDA had volgens mij ook een aantal vragen. Vindt u het goed om dat als akkoordstuk te behandelen en een stemverklaring te doen? Want er zijn geen moties en amendementen ingediend. Ik kijk ook naar u, mevrouw Van Schie.

Mevrouw Van Schie: Mevrouw de voorzitter, ik stel er prijs op als we het even in ieder geval kort aan de orde stellen.

De voorzitter: Een stemverklaring of wilt u hem echt behandelen?

Mevrouw Van Schie: Ik wil hem echt behandelen.

De voorzitter: Dan blijft het een bespreekstuk, maar dan kort hopelijk. Dan is daarmee de agenda vastgesteld.

4. Vragen van de raad

De voorzitter: Gaan wij door naar agendapunt 4, vragen van de raad.

Vragen CDA - Aangaande het binnenkort regionaal vast te stellen inkoopkader voor jeugdhulp

De voorzitter: Dan geef ik als eerste CDA heeft vragen aangaande het binnenkort regionaal vast te stellen inkoopkader voor jeugdhulp. Mevrouw Van Schie, u krijgt het woord.

Mevrouw Van Schie: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Veel dank voor het college voor de snelle beantwoording. Wij hebben uw antwoorden al heel zorgvuldig gelezen. We kunnen kort zijn in onze reactie. We zijn het inhoudelijk niet eens met de lijn die u weergeeft en wat ons betreft gaan wij hiermee verder op 3 juni, zodat wij ons ook heel goed inhoudelijk voor kunnen bereiden, want we hebben nu ook nog geen stukken, dus inhoudelijk voorbereiden is nog steeds een beetje moeilijk.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Schie. Dan geef ik graag het woord aan wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dat nodigt natuurlijk toch uit tot een reactie. Ik kijk ook uit naar de bespreking op 3 juni en ik denk en ben ook van mening dat we met alle collega-bestuurders, als je kijkt naar het bestuurlijk overleg Jeugdhulp Haaglanden, ervoor hebben gezorgd om u zo goed en kwaad als we kunnen hebben meegenomen in deze stukken die we 3 juni voor ons hebben, juist om te voorkomen dat het dan als een soort voldongen feit bij u op tafel ligt. Dus er zijn meerdere presentatieavonden geweest en ook uw collega uit onze eigen gemeenteraad heeft daar vorige week haar nek nog voor uitgestoken, waarvoor enorme dank. Dus ik kijk ook uit naar de bespreking van 3 juni.

De voorzitter: Mevrouw Van Schie, heeft u nog een aanvullende vraag?

Mevrouw Van Schie: Geen aanvullende vraag, maar nog wel een opmerking, als dat mag. Hier komen wij ook op terug, op die voorbereiding en ook op de rol van de voorlichtingsbijeenkomsten, die we ook heel erg hebben gewaardeerd, op 3 juni.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Schie.

Vragen RB - Toezegging op motie Toegankelijkheid en menselijk maat bij aanvraag parkeervergunning (RB)

De voorzitter: Dan gaan we door naar de volgende vragen, die gesteld zijn door de fractie van Rijswijks Belang. Toezegging op motie Toegankelijkheid en menselijk maat bij aanvraag parkeervergunning. Aan wie kan ik het woord geven? De heer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, goedenavond. Voorzitter, naar aanleiding van de vorige vergadering heeft de plaatsvervangend wethouder, want mevrouw Bentvelzen was afwezig, keurig haar best gedaan om inderdaad de vragen te beantwoorden. Uiteindelijk heb ik nog even de vergadering teruggeluisterd en teruggekeken. Uiteindelijk gaf de wethouder aan dat er nog een aantal zaken werden onderzocht en zij zou daar de komende week nieuws over hebben. Dat is inmiddels al zo'n drie weken geleden. Specifiek de vraag, ook op de vraag van GroenLinks of het extra kosten met zich zou meebrengen, dat er twee verschillende oplossingen in de motie waren benoemd, zowel locatie als extra huisbezoeken. Toen zei de wethouder letterlijk, we gaan nu, in ieder geval, we zijn bezig om een inschatting te kunnen maken van de extra kosten en we hopen erop volgende week meer te weten. Dus graag, of u al iets meer weet over hetgeen wat u zou onderzoeken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Ik geef graag het woord aan wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dank. Dat is ook wel leuk, allemaal losse vragen in plaats van hele grote stukken vandaag. Voorzitter, dank voor de vragen van Rijswijks Belang. Het klopt ook, dank aan mijn collega Van der Waart, voor het waarnemen drie weken geleden. We zijn bezig binnen ons huis om de werkprocessen zo aan te passen, en dat is al zo, dus iedereen die daar nu een aanvraag voor doet, voor inwoners die bijvoorbeeld in een rolstoel zitten en dus niet gemakkelijk naar het kantoor van Salude kunnen komen, zoals u weet en meerdere keren vragen over hebt gesteld, worden zij niet uitgenodigd op het kantoor van Salude, maar zij worden thuis bezocht. Dat geldt niet alleen voor de medische vragen, maar voor medische, psychosociale en arbeidsdeskundige onderzoeken en we registreren niet bij aanvang of mensen in een rolstoel zit zitten, dus ik kan niet op dit moment zeggen, het gaat om tien mensen, het gaat om twintig mensen, dus ik kan de exacte financiële gevolgen niet aan de voorkant uitrekenen. Ik ben wel blij dat we een probleem hebben opgelost door de mensen thuis te bezoeken. En de verwachting is ook dat het niet zulke grote getallen zijn dat we zoveel meer kosten maken om het huisbezoek af te leggen in plaats van de mensen naar Salude toe te sturen. Dus ik ga ervan uit dat het binnen budget past en mocht ik dat budget overschrijden, dan zal ik dat uiteraard melden. Maar daar hebben we geen enkele aanleiding voor om dat aan te nemen.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bentvelzen. Mijnheer Weterings, heeft u nog een aanvullende vraag?

De heer Weterings: Ja en een compliment, ontzettend bedankt voor de snelle beantwoording. Jammer dat niet de afgelopen week naar ons toe is gekomen, want dan hadden we deze vraag niet hoeven te stellen, maar bedankt voor uw oplossing. Dank u wel.

Vragen RB - Foutieve zones in parkeerapps

De voorzitter: Dan gaan wij door naar de volgende de laatste set vragen van Rijswijks Belang. Ik zie dat ze wel al beantwoord zijn, schriftelijk, dus kijk naar de heer Weterings. Heeft u nog een vraag of wilt u de vraag opnieuw stellen?

De heer Weterings: Ik heb die vraag niet gezien. Die zijn pas een uurtje of zeven, toen ik aan het eten was, kwamen die binnen. Ik ga niet mijn eten laten staan om die vragen te bekijken. Dat begrijpt natuurlijk wel, hoop ik. Dus ik ga ze graag nog even stellen, voorzitter, als u het niet erg vindt. Voorzitter, we hebben inderdaad vragen gesteld over de parkeerapp. Er is namelijk gebleken bij het gebruik van diverse erkende parkeerapps, onder andere Yellowbrick, Park-line, EasyPark, dat er foutieve zones verschijnen bij het aanmelden en dat is op zich ontzettend vervelend. We hebben de volgende vragen aan het college, is het probleem bij u bekend? Zo ja, hoe lang al? Hoe veel gevallen zijn er bekend dat het een foutieve zone aangeeft? Welke maatregelen heeft u ondernomen tot nu toe om dit probleem op te lossen? En deelt u de mening van Rijswijks Belang dat erkende apps, die zelfs op de website worden erkend als erkende apps, betrouwbaar horen te zijn? Zo niet, waarom niet? En bent u eventueel bereid om binnen twee maanden bij de erkende aanbieders toch aan te kloppen met het dringende verzoek tot een oplossing te komen voor mogelijk een software-update om te kijken of ze wat specifiek de zones kunnen indelen? Want nou krijgen heel veel mensen onterecht een naheffing. De bewijzen heb ik ook toegevoegd. Ik heb daar zelf gestaan met een app. Dat is ontzettend vervelend en ontzettend naar. Als u niet bereid bent om in contact te treden met de aanbieders, zou u willen kunnen uitleggen waarom u dat niet bent? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik geef het woord aan wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Voorzitter, dank u wel en dank ook voor de vragen aan Rijswijks Belang. Ik beantwoord ze vanuit mijn portefeuille Digitalisering, Economische zaken, Dienstverlening, die hebben natuurlijk ook een relatie met het parkeren. Het probleem, wij ontvangen ook regelmatig signalen over, of regelmatig, van gebruikers die een andere zone aangeeft, dus we zijn daarmee bekend, de heer Weterings. Die signalen, de exacte aantallen daarvan zijn onbekend, maar er is een behoorlijk proces voor ingericht. Want alle parkeerapps die zijn aangesloten bij het Servicehuis Parkeer- en Verblijfsrechten, de SHPV is dat, dat is de landelijke organisatie van gemeenten voor het ontsluiten en afhandelen van parkeer- en verblijfsrechten. Die moeten namelijk betrouwbaar zijn. En wij ondernemen echt ook direct actie, dat is een ingeregeld proces, wanneer wij een signaal ontvangen. Het tonen van een andere parkeerzone kan ook een gevolg zijn van beperkte GPS-nauwkeurigheid van het toestel van de parkeerder. Het kan niet worden geconstateerd dat de parkeerapps onbetrouwbaar zijn, omdat eventuele afwijkingen dus ook het gevolg kunnen zijn van de nauwkeurigheid van het GPS-signaal. De gemeente is verantwoordelijk voor de bebording eromheen, dat het goed zichtbaar is waar die parkeerzones is. En de parkeerder blijft natuurlijk altijd zelf wel verantwoordelijk voor het controleren van de juiste parkeerzones wanneer hij parkeert. Zoals al gezegd, dat is een structureel proces, dat we die signalen doorgeven aan de het landelijke, of aan de SHPV. Dat valt binnen het standaardproces. Dus als u vervolgens nog signalen heeft, geef ze door, dan gaan wij weer naar overleg met die aanbieders.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Damme. Ik kijk naar de heer Weterings. Heeft u nog een aanvullende vraag?

De heer Weterings: Dank u wel, voorzitter. Ook bedankt voor de heldere uitleg. Wanneer verwacht u dan dat dit probleem is opgelost eventueel? Want u kunt het wel blijven melden, maar als er niks aan wordt gedaan, dan blijft het signaal slecht, dan blijven mensen naheffingen krijgen. Om zo door te gaan, lijkt ons toch niet echt een goede oplossing.

De voorzitter: Wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Dit probleem speelt, als het probleem er is, in meerdere gemeenten en door het doorgeven van de signalen kunnen die aanbieders hun product optimaliseren. Dat is een continu proces wat plaatsvindt. Dat neemt niet weg dat er ook wel eens een keer een verkeerde parkeerzone in beeld kan komen, als de app een fout geeft. Ik heb het zelf ook wel eens meegemaakt ergens. Je blijft altijd natuurlijk zelf verantwoordelijk om te kijken of je de goede zone aanklikt.

De heer Weterings: Voorzitter, een hele korte vraag. Mag het nog? Een hele korte.

De voorzitter: Eigenlijk wil ik dat niet toestaan, maar als het heel kort is.

De heer Weterings: Ik wilde hem vragen wanneer hij dan voor het laatst met de aanbieders contact heeft gehad daarover. Of komt er nog contact of gaat u nog echt contact zoeken met de aanbieders, nu het probleem weer bekend is?

De voorzitter: Wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Er is structureel contact in het SHPV-verband. Er wordt continu overleg gevoerd. Dat is onderdeel van de reguliere cyclus.

De voorzitter: Hartelijk dank, wethouder Van Damme. Dan zijn we aan het einde gekomen van agendapunt 4.

5. Raadsvoorstel Vaststellen startnotitie Strategisch Veiligheidsbeleid 2026-2030 (RV 25-026)

6. Raadsvoorstel Wijzigen van de Afvalstoffen verordening (RV 25-023)

7. Raadsvoorstel Benoeming commissieleden van de Adviescommissie Omgevingskwaliteit Rijswijk (RV 25-022)

De voorzitter: Gaan we door naar de akkoordstukken, 5, 6 en 7. Wenst iemand vanuit uw raad een stemverklaring af te leggen bij een van deze akkoordstukken? Dat is niet het geval. Dan zijn zij vastgesteld.

8. Vaststelling verslag 24 april 2025

De voorzitter: Dan gaan we door naar de besprekingsstukken. Als eerste het verslag van 24 april. Heeft iemand een op- of aanmerking? Ook niet. Dan is die ook vastgesteld.

9. Raadsvoorstel Aanpassing reglementen raad

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 9, het raadsvoorstel Aanpassing reglementen raad. Vanwege de goede voorbereiding en allerlei amendementen, geef ik graag het woord als eerste aan de heer Loof van de Rijswijkse VVD.

De heer Loof: Dank, voorzitter. Ik zal het kort houden. Wij zijn blij met de aanpassingen die zijn gedaan en die ook de werkgroep destijds heeft geïnitieerd. Dat zeg ik niet alleen omdat ik zelf in de werkgroep zit, maar omdat dat een heel goed, zorgvuldig proces is geweest. Ik heb vanuit mijn fractie wel enkele wijzigingen doorgevoerd. Die waren ook in het forum aangekondigd en dat betreft vooral technische wijzigingen. Iedereen heeft die kunnen zien. Ik ga die niet allemaal langs. Verder, wat ons betreft, zijn dit mooie, goede voorstellen en ben ik heel benieuwd hoe dat hier in de raad zich verder gaat uitwerken. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loof. Dan geef ik graag het woord aan de heer Van Dam van Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam: Wij kunnen ons ook vinden in wat hier voorligt en zullen dat ook steunen. Het goed dat we als raad ons eigen reglement blijven aanpassen. Toch willen wij één belangrijke wijziging doen en dat is aan het spreekrecht. In het voorgestelde wijzigingen wordt de huidige formulering, burgers en belanghebbenden, vervangen voor inwoners, ondernemers en organisaties. Laten we vooropstellen dat als iemand in Rijswijk of elders ons zou willen toespreken, dat dat te allen tijde moet kunnen. We vrezen dat met die nieuwe formulering de deur op een kier wordt gezet voor een beperkend of een verwarrend sprekersbeleid. De kracht van het huidige artikel zit hem juist in die openheid, burgers en belanghebbenden is inclusief, het dekt de lading en bovenal het sluit niemand uit. Dus daarom hebben wij twee amendementen ingediend, samen met heel veel andere partijen, om de huidige benoeming te houden en het bij het oude te houden. Daarvoor hebben twee amendementen. Evenals mijn collega van de VVD ga ik die niet hier helemaal uit uitdragen. Die staan allemaal op iBabs.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Dan geef ik het woord aan de heer Weterings van Rijswijks Belang.

De heer Weterings: Voorzitter, dank u wel. Ook wij kunnen zich op zich vinden in het de wijzigingen, alleen we werden wel een beetje overvallen door een hele reeks van amendementen van de VVD. Dat was een vrijdagmiddag flow volgens mij, ik werd echt overvallen. Ik heb het forum nog even teruggekeken en werd er niet heel veel gezegd over de vele wijzigingen die zouden worden doorgevoerd door de VVD. Maar nogmaals, waarschijnlijk is de VVD er echt voor gaan zitten. Wat we jammer vonden, het was een hele opsomming van amendementen en we konden dat heel moeilijk vergelijken met hoe het was. We gaan kijken hoe verder deze discussie loopt. Op zich hebben wij ook een amendement samen ingediend met Wij. Rijswijk, VVD, BvR en CDA, over de aanpassing van wie er mag inspreken. Voor ons mag iedereen dat zijn, geen onderscheid. Voorzitter, een belangrijk onderwerp voor ons is, er is een actualiteit opgenomen van 32 uur van tevoren de vragen in te dienen, in te leveren. Op zich kunnen wij daar heel goed mee leven. Maar stel, er is een actualiteit binnen de actualiteit, ik noem maar wat, wat er op de school is gebeurd bijvoorbeeld, om twee uur 's middags. Dan is het 2 uur na de oorspronkelijke 32 uur, kan je er geen vragen meer over stellen. Stel, als ik er een vraag over zou hebben, of een andere partij, ik zou toch een slag om de arm in willen voegen in dit Reglement van Orde. Dus niet specifiek het vast te leggen om het gelijk af te dwingen, maar wel de ruimte te kunnen krijgen voor elke partij, als een actualiteit binnen die 32 uur speelt om daar toch gebruik van te kunnen maken. En dan om daar toch wat kracht achter te geven, heb ik

gevraagd om dus een meerderheid van het forum daarvoor een akkoord willen geven, dat het forum daarover gaat. Dat is inderdaad de motie, ik kan wel even voorlezen, hij heet ook de Actualiteit binnen de actualiteit. De motie roept op om af te kunnen wijken van de afgesproken 32 uur bij een incident in de actualiteit voor het stellen van actuele vragen bij het vragenuur. In het aangepaste forumreglement wordt opgenomen dat vragen 32 uur van tevoren moeten worden ingediend bij de griffie. Dit zou in theorie betekenen dat alles wat tussen maandag twaalf en dinsdag acht gebeurt, niet besproken kan worden tijdens het forum. Laat ik het ook heel goed doorklinken aan de rest, dat kan niet besproken worden, er is geen uitzondering. Dus Rijswijks Belang zou graag bij goedkeuring meerderheid voorforum, de aanwezigen, kunnen willen afwijken bij incidenten die mogelijk dus plaatsvinden na de afgesproken 32 uur. Hij gaat over tot de orde van dag. Bij dezen zou ik ook heel graag de motie willen indienen. Dat was mijn eerste termijn, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Dan geef ik graag het woord aan de heer Nunnikhoven van de fractie Beter voor Rijswijk.

De heer Nunnikhoven: Dank u wel, voorzitter. In het forum, de partij al aangegeven van de amendementen, dus het amendement van Wij. Rijswijk hebben wij mede ingediend en ook de amendementen van VVD en andere partijen zullen wij steunen. De motie van Rijswijks Belang, die begrijpen wij, alleen het is voor ons nog een beetje te vaag. Eigenlijk zou erin moeten staan, als het om spoedeisende gevallen gaat. Want ik vind dat de voorzitter van een forum, of wij vinden, dat de voorzitter van het forum of de voorzitter van de raad dit spoedeisend vindt. Want anders gaan we straks ook voor alle kleine dingetjes, omdat de ene partij dit wel spoedeisend vindt en de andere niet, een discussie krijgen. Dus als er in een motie kan komen staan, voor spoedeisende dingen die niet kunnen wachten, dan kunnen wij mede steunen. Maar hoe die er nu ligt, is die voor ons nog iets te vaag. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Nunnikhoven. U mag niet in eerste termijn van de... U kunt straks reageren. Ik wil dan nu het woord geven aan de heer Van 't Eind van GroenLinks.

De heer Van 't Eind: Dank u wel, voorzitter. Goed dat we het Reglement van Orde aanpassen. Het is natuurlijk ook de uitkomst van een traject die we met elkaar hebben gedaan rond Samen naar beter, voor een groot deel en een aantal experimenten die we met elkaar gedaan hebben, die ook succesvol zijn geweest. Dus ik ben heel blij dat we dat nu ook aanpassen. Voorzitter, wij steunen de amendementen van de VVD en we hebben de amendementen van bij Rijswijk hebben wij ook medeondertekend. Het kwam in het forum natuurlijk uitgebreid naar voren. Ik denk ook dat de aanpassing die voorgesteld werd iets te vaag was en dat wat er stond duidelijker is, dus wij hebben dit amendement ook mede ingediend. De motie van Rijswijks Belang, ik begrijp de oproep wel, net als de collega van BvR. Wat ik me een beetje afvroeg, volgens mij kan dit al. Volgens mij kun je al aan het forum vragen aan het begin, ik wil toch nog iets extra's geagendeerd hebben en dat dan op de agenda zetten. Dus volgens mij is daarmee de motie overbodig. Als het voor Rijswijks Belang dusdanig belangrijk is om het gevoel te hebben dat dit mogelijk is, dan ben ik best bereid om de motie te steunen. Maar volgens mij kan het al.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van 't Eind. Dan geef ik het woord aan mevrouw Van Nunen van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, dank. Ook wij vinden het amendement van de VVD, met name het forumreglement, verbeterd door een aantal minutieus opgestelde nuances. Daarmee hebben we het ook meegetekend, dat forumreglement, het amendement voor het forumreglement. We hebben niet meegetekend het amendement van Wij., omdat we het ook niet echt heel erg een verbetering vonden. Maar we kunnen er ook mee leven, met het voorgestelde amendement, dat bovendien ook

al een meerderheid heeft door de ondertekenaars, dus dat is al aangenomen. Wat betreft de motie van Rijswijks Belang stellen we ons ook op het standpunt dat die motie overbodig is, omdat spoedeisende zaken sowieso al op de agenda kunnen worden geplaatst. Voorzitter, tot zover. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Dan geef ik het woord aan mevrouw Van Schie van het CDA.

Mevrouw Van Schie: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ook wij zijn blij met de aanpassingen, vooral met de aanpassingen met betrekking tot de forumvoorzitter, want dat knelde inderdaad en daar zijn nu goede regels voor en zo kunnen ook kleine partijen een forumvoorzitter leveren. Wij vragen ons wel af, met betrekking tot de wijziging van de hoofdelijke stemming, of dat nou nodig is om dat te wijzigen, omdat de situatie toch kan bestaan dat er geen voorzieningen zijn, op welke manier dan ook en de regeling zoals hier nu staat, staat niemand in de weg. Dus die zou wat ons betreft best nog een tijdje kunnen blijven. Dan het amendement met betrekking tot de inspreekmogelijkheden. Dat amendement is door ons mede ingediend en wij volgen dat daarmee ook de toelichting die al door de heer Van Dam is gegeven. En dan de motie van Rijswijks Belang, wij denken dat ook de raad en het forum altijd hun werkwijze kunnen aanpassen als er iets dringends is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Schie. Dan geef ik het woord aan mevrouw Harmsen van de ChristenUnie.

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, voorzitter. Ik heb niks toe te voegen. De amendementen zijn prima. Die wil ik ook steunen. De eerdere opmerking die de heer Van 't Eind maakte over de motie, die onderschrijf ik ook. Het lijkt mij dat er genoeg ruimte is voor actualiteit, last-minute coulance, als het nodig is. Dus ik denk dat de motie overbodig is, maar ik zie even de bespreking af.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Dolmans van D66.

De heer Dolmans: Dank u wel, voorzitter. Ik wil allereerst de heer Loof bedanken voor zijn zorgvuldige werk, zowel in de werkgroep als wat betreft het amendement dat is ingediend. Dus dat zullen we van harte steunen. Ook het amendement van Wij. en andere partijen zullen wij steunen. De motie van Rijswijks Belang is echt volstrekt overbodig. Het reglement voorziet er al in dat de meerderheid van de raad en ook de meerderheid van een forum de agenda kan wijzigen, als dat gewenst wordt geacht. Dus wij zullen die motie zeker niet steunen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Dolmans. Dan geef ik het woord aan de heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter, voor het woord. Voorzitter, allereerst dank aan de ambtenaren en de werkgroep die mede op verzoek van het presidium verbeteringen hebben doorgevoerd in het Reglement van Orde voor de gemeenteraad, evenals in de nieuwe forumregeling. Met dit nieuwe reglement wordt beoogd de vergadering optimaal en soepel te laten verlopen, met als doel het maximaal rendement voor onze inwoners te kunnen bereiken. Ook dank aan de fracties die de moeite hebben genomen om dit regelen met nog eens zorgvuldig finetunen. Voorzitter, over de amendementen en de motie willen wij het volgende aangeven. Wij steunen het amendement waarin een aantal wijzigingen worden voorgesteld met betrekking tot de mogelijkheden voor kleine fracties om bijvoorbeeld het forumvoorzitterschap op zich te nemen, zonder dat dit ten koste gaat van de beraadslaging. Ook steunen wij het amendement dat dat doel heeft het proces van vergaderingen effectiever en efficiënter te laten verlopen. Daarnaast ondersteunen wij het amendement waarin de tekst over in spreekrecht is aangepast, zodat het terecht voor alle inwoners en niemand uitgezonderd, voorzitter, om hier gebruik van te blijven waarborgen. Voorzitter, onze fractie vindt de

motie binnen de actualiteit van 20 uur sympathiek. Theoretisch is het voorstel logisch, maar in de praktijk zal het een uitdaging zijn. We kunnen niet van het college verwachten dat het op een zeer korte termijn inspeelt op vragen die soms pas enkele uren van tevoren binnenkomen. De uitvoerbaarheid is vrijwel onmogelijk. Bovendien is er een reden waarom de oorspronkelijke termijn van 32 uur is ingesteld en die mag niet zomaar terzijde worden geschoven. Het is daarnaast belangrijk om te voorkomen dat deze uitzonderingsmogelijkheden voor ieder worden ingezet voor de politieke profilering of media-aandacht. Naar onze mening zijn er voldoende instrumenten beschikbaar om actuele thema's tijdig aan de orde te stellen. Daarom zullen wij tegen deze motie stemmen, voorzitter. Dank voor het woord.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Dan kijk ik naar uw raad voor de tweede termijn. Het zijn uw eigen voorstellen. Wie wenst het woord te voeren? De heer Loof. Geef ik u als eerste...

De heer Loof: Dank, voorzitter en dank ook voor de dank. Dank voor de dankwoorden op de amendementen. Fijn om te horen dat dat die breed wordt gesteund. Ik moest ook nog namens mijn fractie, wil ook nog even kort over de motie inderdaad even stilstaan. Ik sluit me daarbij aan dat die overbodig is. Je kan dit al doen volgens beide reglementen en daarnaast is het vooral raar om bij motie te gaan afwijken van het reglement. Dat kan ook niet, want de motie staat onder het reglement, dus daar kan je niet op die manier van afwijken. Maar geloof me dat als het iets is wat daadwerkelijk inderdaad spoed heeft, dat ook mijn fractie en de raad of het forum daar goed naar zal kijken en daar steun zal voor geven om dat eventueel dan te behandelen. Maar daar is een motie dus niet voor nodig. Daarnaast is het ook goed om nog te beseffen dat reglementen ook altijd mogelijkheden bevatten via een vangnet, oftewel als er iets gebeurt, dan is er altijd een manier om daar toch in onvoorziene gevallen iets voor te vinden bij meerderheid van het forum of de raad. Dus ook, stel dat onze digitale middelen uitvallen, dan is er altijd een manier om op een goede en nog steeds zorgvuldige manier besluitvorming te laten plaatsvinden. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loof. Dat heeft u goed beschreven. Ik zie dat de heer Weterings ook wil gebruikmaken van de tweede termijn.

De heer Weterings: Ik wil als eerste GroenLinks, de heer Van 't Eind, bedanken voor de steun vooraf, dat die ons steunen daarin, in de motie. Hartstikke fijn. Maar het is inderdaad overbodig. Artikel 13 geeft aan dat je van tevoren voor de raad kan je een agenda vaststellen, met meerderheid kan je inderdaad een agendapunt afvoeren of toevoegen. Heb ik over het hoofd gezien, dus zonde. Dank jullie wel.

De voorzitter: Nog andere raadsleden die het woord willen voeren? Nee? De heer Van 't Eind? Nee, niemand. Volgens mij kunnen we overgaan tot stemming.

Amendement - Reglement forum gemeente Rijswijk 2025 (VVD Partij van de Arbeid D66)

De voorzitter: Dan beginnen we als eerste bij amendement 9a. Wenst iemand een stemverklaring af te leggen? Ik denk het niet bij deze amendementen. Met 29 stemmen voor is het amendement aangenomen.

Amendement - Reglement van Orde voor de gemeenteraad 2025 (VVD D66)

De voorzitter: Dan amendement 9b. Ook dit amendement is met 29 stemmen voor aangenomen.

Amendement - Reglement van Orde Inspreekrecht (WIJ. VVD RB CDA GL BVR)

De voorzitter: Dan gaan we door naar amendement 9c, met als titel Reglement van Orde Inspreekrecht. Met 29 stemmen voor is het amendement aangenomen.

Amendement - Reglement forum Inspreekrecht (WIJ. VVD RB CDA GL BVR)

De voorzitter: Dan amendement 9d. Met 29 stemmen is ook dit amendement aangenomen.

Motie - Actualiteit binnen de actualiteit van 32 uur (RB) (ingetrokken)

De voorzitter: Dan de motie Actualiteit binnen de actualiteit. Mijnheer Weterings, trekt u hem in? Heeft u al ingetrokken? Die is ingetrokken.

De heer Weterings: Ja voorzitter, zeker ingetrokken. Ik had er overheen gelezen.

De voorzitter: Die wordt niet in stemming gebracht.

Raadsvoorstel Aanpassing reglementen raad (RV 25-027)

De voorzitter: Dan nu het geamendeerde raadsvoorstel Aanpassing reglementen. Met 29 stemmen voor is het geamendeerde raadsvoorstel Aanpassing reglementen raad aangenomen.

10. Raadsvoorstel Zienswijze ontwerp Actieplan evaluatie MRDH (Metropoolregio Rotterdam Den Haag) (RV-25-025)

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 10, het raadsvoorstel Zienswijze ontwerp Actieplan evaluatie MRDH. Dan kijk ik naar uw raad en zie ik dat mevrouw Prenger zich heeft aangemeld als eerste spreker. Mevrouw Prenger, Beter voor Rijswijk.

Mevrouw Prenger: Dank u wel, voorzitter. Ik kan als eerste spreker zijn, maar wat ons betreft is het een akkoordstuk, dus ik heb weinig inbreng nu. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dat had ik ook gevraagd aan u. Dan de heer Oelen van de Rijswijkse VVD. Ook niets? De heer Weterings, Rijswijks Belang.

De heer Weterings: Voorzitter, ik zou er toch even een paar woorden aan willen wijden. Het is natuurlijk allemaal hartstikke leuk, zienswijze, of het nou iets voor Avalex of voor de MRDH, maar ik zou toch heel graag ook de zienswijze van de afgelopen jaren geëvalueerd willen hebben. Datgene wat wij als raad hebben ingebracht of er ook een keer naar geluisterd wordt. Ik denk namelijk van niet. Ik denk dat de MRDH een heel log orgaan is dat zelf bepaalt wat ze doet. En niet echt... kijk de zienswijze van de gemeente Rijswijk, laten wij er eens werk van maken. Ik moet het nog zien, maar ik zou heel graag voor de toekomst een evaluatie zien van wat we nu indienen. Kijken wat we binnen een jaar hebben bereikt binnen bij de MRDH. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Schie van het CDA.

Mevrouw Van Schie: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik heb maar één punt. Wij maken ons nogal zorgen over de democratische legitimatie in relatie tot de uitgebreide advies- en participatieparagrafen. Er staat niet goed vinden wij in het voorstel hoe dat zich tot elkaar verhoudt en het mag niet zo zijn dat de democratisch gelegitimeerde organen, dat die worden tegengeworpen dat er al participatie of adviezen zijn. Daarom hadden wij graag een toezegging van de wethouder dat daar nauwkeurig toezicht op gehouden wordt. Die toezegging zou wat ons betreft moeten inhouden dat onze wethouder aandacht besteedt aan de rol van de democratisch gelegitimeerde organen in relatie tot participatie en advisering. Dat was mijn punt.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Schie. Mevrouw Harmsen van de ChristenUnie.

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, voorzitter. Ik moest het even opzoeken, maar ik ben in oktober naar een MRDH-event geweest, waarin gesproken werd over de manier waarop de MRDH zichzelf

evalueert en participatie regelt. Dat was een leuk evenement in het Museum Vlaardingen, met dertig raadsleden en wethouders uit de omgeving waarin we echt onze inbreng konden geven en goed werd geluisterd. Ik dacht, laat ik dat nou even delen bij dit raadsvoorstel. Dat was mijn enige inbreng. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Dan denk ik dat ik moet reageren op uw vraag, mevrouw Van Schie, want ik ben lid van het algemeen bestuur van de MRDH. Wil iemand? Zal ik het heel kort doen? Wat u oproept, het toezicht houden op het gehalte van de democratische legitimiteit van de raden, dat vind ik ook ontzettend belangrijk. Het is wel zo dat ik van alle samenwerkingsverbanden waar wij onderdeel van zijn, wel met zekerheid kan zeggen dat de mijn MRDH zich enorm inzet voor de democratische legitimiteit en ook zich continu verbeterd in het betrekken van de raden van 21 gemeenten. Ook verschillende bijeenkomsten georganiseerd. Het is een wens geweest van al die raden om de inwonersparticipatie ook bij de MRDH te verbeteren. En ik snap dat u... Er is altijd spanning tussen inwonersparticipatie en de representatieve democratie van de gekozen raden. Uiteraard zal uiteindelijk het eindoordeel altijd bij de representatieve democratie liggen en de besluiten worden via uw raden ook aan u voorgelegd. Dus ik kan u toezeggen dat ik daar ook op toe zal zien, dat dat ook continu op de agenda van de MRDH blijft. En ik nodig u allen ook actief deel te nemen aan die adviescommissies, zodat u ook de stem van Rijswijk in die verschillende raden, in die verschillende samenwerkingsverbanden die we hebben, ook daadwerkelijk wordt gehoord. Ik wil kort reageren op de heer Weterings. Wij zijn ontzettend transparant als het gaat om het opstellen van de zienswijze. Het zijn uw zienswijze. U kunt ze amenderen en dat doet u. En vanuit de wensen die u doet, organiseren wij ook opnieuw bijeenkomsten, terugkoppelingen. Dus het is ook van belang dat u daar een actieve rol in neemt en niet alleen maar afwacht wat de wethouder heeft ingebracht, of ik als burgemeester, als lid van het algemeen bestuur van de veiligheidsregio onder andere. Vanuit mijn rol kan ik u zeggen dat alle zienswijzen die u hier indient, dat we daar heel erg nauwkeurig op letten, dat ze daar ook daadwerkelijk er wel iets mee wordt gedaan. Dat is wat ik daarop wil zeggen. Dan kijk ik naar uw raad in tweede termijn. Is daar iemand? Heeft iemand behoefte? Mevrouw Van Schie.

Mevrouw Van Schie: Dank u wel voor uw toezeggingen, mevrouw de voorzitter. U heeft mij gerustgesteld.

De voorzitter: Dank u wel. En wat ik ook kan melden, is misschien wel goed, u heeft ook, er komt een raadsadviseur regionale samenwerking bij uw griffie en er is een kwartiermaker al bezig. Dus ook die persoon gaat u daarbij heel goed ondersteunen. Ik denk dat we daar ook een flinke stappen gaan maken. Want ik begrijp ook dat het voor uw raad een uitdaging is in allerlei samenwerkingsverbanden, al dan niet wettelijk of vrijwillig, een rol te hebben. Dan stel ik voor dat u overgaat tot stemming over het raadsvoorstel Zienswijze ontwerp Actieplan evaluatie MRDH. Wenst iemand nog een stemverklaring? Dat is niet het geval. Met 26 stemmen voor en 3 stemmen tegen is het raadsvoorstel aangenomen.

11. Raadsvoorstel Herstelbesluit bestemmingsplan Godfried Bomansstraat (RV-25-024)

Motie Vreemd - Stop woningbouwproject Godfried Bomansstraat (Wij. Rijswijk) (ingetrokken)
Raadsvoorstel Herstelbesluit bestemmingsplan Godfried Bomansstraat (RV-25-024)

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 11, het raadsvoorstel Herstelbesluit bestemmingsplan Godfried Bomansstraat. Ik open eerste termijn van uw raad en ik geef daarvoor als eerste het woord aan mevrouw Van Maarseveen van GroenLinks. Mevrouw Van Maarseveen.

Mevrouw Van Maarseveen: Dank u wel, voorzitter. Vandaag behandelen we het raadsvoorstel Herstelbesluit bestemmingsplan Godfried Bomansstraat. Zoals blijkt uit de tussenuitspraak van de Raad van State van 29 januari 2025, is het beroep van omwonenden tegen het bestemmingsplan Godfried Bomansstaat beoordeeld. Dit plan voorziet in de bouw van een appartementencomplex met 34 sociale huurwoningen. De Raad van State heeft geoordeeld dat het merendeel van de bezwaren van omwonenden, 14 in totaal, ongegrond is verklaard. Eén bezwaar met betrekking in tot de parkeerdruk is echter deels gegrond bevonden. Daarop heeft de gemeente Rijswijk twintig weken de tijd gekregen om aanvullend onderzoek te doen en dit punt alsnog duidelijk te motiveren. Daarna volgt een definitief oordeel van de Raad van State. Zoals de heer Van Damme ook al zei, zojuist, we besluiten vandaag dus niet over de bouw zelf, maar uitsluitend over de onderbouwing van de parkeerdruk tijdens piekmomenten, zoals gevraagd door de Raad van State. Wat ons betreft is dit onderzoek zorgvuldig uitgevoerd en daarom zullen wij instemmen met het voorliggende herstelbesluit en de definitieve uitspraak van de Raad van State natuurlijk afwachten. Met betrekking tot de motie Vreemd van Wij., daar kan ik redelijk kort op zijn, daar zullen wij tegen stemmen. Het is een in 2023 democratisch vastgesteld raadsvoorstel en het getuigt van onbetrouwbaar bestuur naar onze partners in de stad en geeft bewoners valse hoop door aan te geven dat een bestemmingsplan door een motie gestopt kan worden. Tot zover. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Maarseveen. Dan geef ik graag het woord aan de heer Cupedo van de fractie Beter voor Rijswijk.

De heer Cupedo: Dank u wel, voorzitter. Afgelopen forum uitgebreid besproken. Wat betreft het raadsvoorstel zullen wij akkoord stemmen en wat betreft een motie van Wij. Vreemd, Stop de woningbouw, zullen wij tegenstemmen. Tot zover. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik graag het woord aan de heer Oelen van de Rijswijkse VVD.

De heer Oelen: Dank, voorzitter. Het raadsvoorstel Herstelbesluit daar zullen wij ook mee instemmen. Het is toch jammer dat dit nodig was geweest. Ik had liever gehad dat we op alle fronten hadden gewonnen bij de Raad van State. Ik hoop maar dat dat nu wel het geval zal zijn. Ik heb er alle vertrouwen in dat het nu voldoende onderbouwd is. Ten aanzien van de motie, daar zal de VVD niet in meegaan. Ik vind het een beetje een flauwe motie, wat populistisch erbij gehaald. Op het moment dat we dat elke raadsvergadering hier gaan doen, om eerder genomen besluiten weer met moties onderuit proberen te halen, ik weet niet of we dan bestuurlijk hier heel goed bezig zijn, voorzitter. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oelen. Dan geef ik het woord aan de heer Van der Veer van de Partij van de Arbeid.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Ik zal ook ingaan in mijn bijdrage op de motie. Voorzitter, vandaag bespreken we het herstelbesluit voor het bestemmingsplan van de Godfried Bomansstraat, een plan dat voorziet van 34 sociale huurwoningen, welke hard nodig zijn in de tijd van de woningnood. De Raad van State heeft ons terecht gewezen op een tekortkoming in de onderbouwing van de parkeerimpact. Die onderbouwing is inmiddels met aanvullend onderzoek gerepareerd en met dit herstelbesluit voldoen we aan de juridische vereisten. Voorzitter, laat ik helder zijn, de PvdA-fractie staat pal voor de bouw van betaalbare sociale woningen. De woningnood is in Rijswijk nijpend. Jongeren wachten jaren op hun woning, ouderen zitten klem in te grote huizen en gezinnen met een smalle beurs trekken aan de kortste eind. Het project aan de Godfried Bomansstraat geeft daar op een mooie manier invulling aan. Elke maand vertraging betekent opnieuw uitstel voor mensen, onze inwoners, onze woningzoekenden en die wachten al heel lang. Dit herstelbesluit is geen nieuw voorstel, het is een noodzakelijk juridische reparatie van een eerder

door deze raad genomen besluit en is daarom geen moment van stilstand, maar voor actie. Voorzitter, we hebben begrip voor de zorgen van de omwonenden. Het is belangrijk dat inwoners zich gehoord voelen, maar we moeten ook eerlijk zijn over de maatschappelijke belangen. De Raad van State heeft nadrukkelijk niet geoordeeld dat de bouw onwenselijk is, maar alleen dat de parkeeronderbouwing beter moest. Die ligt er nu, zorgvuldig en onderbouwd. Daarmee is het juridisch fundament volgens de PvdA-fractie Rijswijk hersteld. Het signaal dat Wij. Rijswijk met een motie komt om dit voorstel terug te trekken, vindt de PvdA-fractie Rijswijk dan ook onverantwoord. Een terugtrekking betekent vertraging. Het betekent onder andere het opnieuw openstellen van procedures met mogelijk jaren aan juridische procedures en uitstel en dat kunnen wij de woningzoekenden in Rijswijk toch niet aandoen? Voorzitter, als raad hebben we de verantwoordelijkheid, niet alleen voor onze huidige bewoners, maar ook voor onze toekomstige. De PvdA-fractie zal dan ook voor het herbesluit stemmen. Wij roepen de raad op dit besluit zonder extra vertraging vast te stellen, zodat we vaart kunnen met bouwen voor de mensen die onze huizen het hardst nodig hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Veer. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Niesen van Rijswijks Belang.

Mevrouw Niesen: Dank u wel, voorzitter. Vandaag wordt opnieuw gevraagd om in te stemmen met onderdelen van het bestemmingsplan Godfried Bomansstraat, in de vorm van een zogenaamd herstelbesluit. Maar laten we eerlijk zijn, deze stap had niet nodig hoeven zijn als het college in 2023 beter naar de signalen uit de samenleving en naar de kritische kanttekening in dit huis hadden geluisterd. Onze fractie heeft destijds tegen het raadsvoorstel gestemd, omdat wij vanaf het begin twijfels hadden over de onderbouwing in het raadsvoorstel in het plangebied. Die twijfels bleken terecht. De gang naar de Raad van State heeft uiteindelijk pijnlijk duidelijk gemaakt dat het bestemmingsplan niet voldoende gemotiveerd was en dat essentiële gegevens, zoals parkeerdruk en meetmethoden, onvoldoende waren onderbouwd. Dat is niet alleen juridisch onzorgvuldig, maar ondermijnt ook het vertrouwen van bewoners in het ruimtelijke beleid van onze gemeente. Het herstelbesluit dat nu voorligt, met een aanvullende onderbouwing en een bijlage met ruwe data, is niets minder dan een inhaalactie. Het is een poging om achteraf te repareren wat vooraf al goed onderbouwd had moeten zijn. Voorzitter, hoewel de toelichting nu uitgebreider is bij deze herstelstukken blijft het beeld bestaan dat er gerekend wordt met theoretische normen in plaats van met de feitelijke parkeerdruk zoals die door bewoners dagelijks wordt ervaren. De bijgevoegde ruwe data zijn een stap vooruit in transparantie, maar de keuzes die in de interpretatie daarvan zijn gemaakt, kunnen discutabel zijn. De rekensommen kloppen misschien formeel, maar dat betekent nog niet dat het plan maatschappelijk werkt. Parkeerdruk is geen technische bijzaak, maar een wezenlijk onderdeel van hoe prettig of juist onprettig bewoners hun wijk ervaren. Dit allemaal maakt dat ook vandaag Rijswijks Belang niet zal instemmen met het eerste herstelbesluit. Niet omdat we tegen vernieuwing zijn, maar omdat wij vinden dat ruimtelijke plannen wel zorgvuldig, volledig en in dialoog met de omgeving moeten worden voorbereid. De motie van Wij. Rijswijk zullen we wel steunen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Niessen. Dan geef ik graag het woord aan de heer Van Enk van het CDA.

De heer Van Enk: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat intussen wel helder is uit alle inbrengen waarover we vanavond besluiten. Dat dat niet het primaire besluit is tot bouwen en ook dat verschillende partijen daar nog steeds verschillend over denken. Er wordt gezegd, er wordt gebouwd in belang van de volkshuisvesting. Dat snap ik. En er is goed gekeken naar de belangen van omwonenden. Dat laatste, daar was het CDA het destijds niet zo mee eens. Dat zijn we nog steeds

niet. Wie zijn nog steeds niet gelukkig met dit te massieve bouwplan. Maar dat zou betekenen dat ik ook inhoudelijk volledig kan instemmen met de met de motie van de fractie van Wij., alleen niet in deze fase. Dat dat gaat niet meer. Dat heb ik in het forum ook uitgelegd en ik denk als we nu ook ten principale terug zouden komen op het op het plan zelf, terwijl het onder de rechter ligt, dat we ook niet alleen woningzoekenden teleurstellen, maar dat ook de ontwikkelaar en de woningcorporatie schade berokkenen en ik denk dat we dat niet moeten willen. Dus dat verklaart waarom het CDA voor dit voorstel zal stemmen, omdat de rechter daarom gevraagd heeft, om een correctie. En dan wachten we wel af wat het uiteindelijk oordeel van de rechter zal zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. Dan geef ik het woord aan mevrouw Harmsen van de ChristenUnie.

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, voorzitter. Er is al veel goeds gezegd en ik sluit me graag aan bij de korte woorden van de heer Van Oelen van VVD, die heeft al verwoord wat ik over dit voorstel vindt en de motie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Van der Weij van D66.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel, voorzitter. Naar aanleiding van het stuk, allereerst even over de onderbouwing van het parkeren. Parkeren is natuurlijk iets wat ons allemaal aangaat en het liefst willen we allemaal dat we voor de deur kunnen parkeren of voor de betreffende winkel. Het is daarom ontzettend belangrijk dat we goed onderzoek doen en als er in de behandeling van de stukken van de Raad van State aanvullende vragen zijn, dat we die goed beantwoorden. Goed om te zien dat dit serieus wordt opgepakt en dat de resultaten met ons zijn gedeeld. Gelukkig zien wij geen verrassende inzichten, dus we wachten het vervolg dan ook rustig af. We hebben ook een motie, heb ik zien liggen. De motie steunt D66 Rijswijk niet. De motie wekt namelijk verwachting op die we niet kunnen waarmaken. Dat werd ook al gezegd. Met een motie kun je geen raadsbesluit terugdraaien. Ik vermoed ook dat Wij. dat zelf weet en misschien in de toekomst met een raadsinitiatief zal komen om wel iets te kunnen doen, want met deze motie kunnen we helaas niet zoveel. Ook klopt de motie inhoudelijk niet. Het terrein is van Rijswijk Wonen wordt, sociale woningbouw wordt er gerealiseerd en dit terrein is een terrein waar vroeger een school stond, de Wethouder Brederodeschool en deze is, als u wellicht bekend, verhuisd. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij. Dan geef ik het woord aan de heer El Majjaoui van de Partij voor Gelijkheid & Rechtvaardigheid.

De heer El Majjaoui: Dank , voorzitter. Voorzitter, eerder hadden wij ook onze bedenkingen bij dit project en hebben we destijds tegen het voorstel gestemd, ontwerpbesluit bestemmingsplan. Steenvoorde Zuid is een mooie wijk, voorzitter, maar wel kwetsbaar en met de nodige uitdagingen. Er vestigen zich steeds meer gezinnen met jonge kinderen. Daarmee neemt ook de parkeerdruk toe, onder andere doordat deze gezinnen vaak over meerdere auto's beschikken. Dit is nu eenmaal de realiteit, voorzitter. De locatie of het stukje of het stukje grond waar het hier om gaat, was voorheen een school. Na de sloop zijn er diverse plannen de revue gepasseerd. Uiteindelijk heeft de woningbouwcorporatie besloten om hier een flat met 34 woningen te realiseren. Voorzitter, onze fractie is niet tegen woningbouw. Sterker nog, wij vinden dat er volop gebouwd moet worden, zeker gezien de huidige woningnood. Maar bouwen op een locatie die ingeklemd is tussen de achtertuinen van grondgebonden woningen en een bestaande flat, waardoor de leefruimte en er teveel zijn van de huidige inwoners, onder druk komen te staan, vinden wij onwenselijk. Juist in deze wijk is er behoefte aan meer groen en aan verschillende categorieën speelruimte voor kinderen en jongeren, nu er zo veel jonge gezinnen wonen. Volbouwen zonder rekening te houden met de bestaande

bewoners en de dynamiek van de wijk, vinden wij onverstandig. Laat dit stukje grond ten goede komen aan de omwonenden door er een mooi park bijvoorbeeld van te maken. Zo investeert u in de leefbare en groene omgeving en in dit geval de wijk. Ook de rechter deelt het standpunt dat het huidige plan met betrekking tot parkeren niet realistisch is. Voorzitter, onze fractie blijft zich verzetten tegen de huidige plannen. De uitgevoerde parkeeronderzoeken vinden wij bovendien summier en niet toereikend. Daarom steunen wij de motie van de fractie van Wij., mits deze in stemming wordt gebracht, met het doel de beoogde plannen terug te laten sturen naar de tekentafel. Tot zover, voorzitter. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Dan geef ik het woord aan de heer Van Dam van Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam: Last but not least, voorzitter, bedankt. Dit raadsvoorstel kan, zoals u misschien al had verwacht, niet rekenen op de steun van Wij. Rijswijk. En dat is omdat wij te veel vraagtekens hebben bij de onderbouwing die hier wordt geleverd, de toezeggingen die zijn gedaan aan raad en inwoners die niet worden nagekomen en de afwijking op onze eigen parkeernota die niet door de beugel kunnen. Laat ik die drie punten onderbouwen. Ten eerste, het onderzoek. Het is onduidelijk waarom er in het voorstel gekozen is voor een parkeerdruk van 90 procent. We hebben namelijk in onze eigen parkeernota gezegd dat we uitgaan van een maximale parkeerdruk van 85 procent en toch wijken we daarvan af. Zonder enige uitleg. We hebben in het forum gevraagd aan de wethouder, verklaar dat is. En die antwoorden hebben we niet gekregen. Dat terwijl de Raad van State expliciet aangeeft dat we afwijkingen moeten onderbouwen. We verhogen dus een norm, zonder te verklaren waarom en dat is onbegrijpelijk. Ook wordt er gesjoemeld met welke straten wel en niet worden meegenomen in het onderzoek. Zo vallen daar bijvoorbeeld op de Albert Schweitzerlaan ineens 19 parkeerplekken uit de lucht en zien we in andere onderdelen van het plan dat straten die binnen de 200 meter vallen ineens wel of niet worden meegenomen. Ook is er sprake van een barrièrewerking. Ik had er hiervoor nog nooit van gehoord, maar blijkbaar, volgens dit verkeersonderzoek, kan het niet zo zijn dat als je auto op de Hendersonstraat zet of op de Henry Dunantlaan, als jij je bestemming hebt in de Albert Schweitzerlaan. Voorzitter, ik heb het geprobeerd van de week. Ik heb mijn auto op die Hendersonstraat neergezet en binnen 30 seconden was ik op die Albert Schweitzerlaan. En toch worden parkeerdrukmetingen in die twee straten niet meegenomen in het onderzoek. Ik vind dat onlogisch en niet zorgvuldig en ik zou daar een reflectie van willen op de wethouder. Maar als u aan ons vraagt, zet je dan je handtekening onder deze verklaringen, of het gebrek op sommige punten van verklaringen en beantwoording? Dan zeggen wij nee, want het is uiteindelijk onze handtekening die onder dat onderzoek en onder die extra beargumentering komt te staan. Voorzitter, wat ik ook niet vind kunnen, is dat er toezeggingen niet worden nagekomen. Tijdens het proces is beloofd dat er geen bomen zouden sneuvelen op dit op dit punt. Tijdens die behandeling in 2023 werd dat van nul bomen werden dat ineens drie tot vier bomen die wel konden sneuvelen. En inmiddels zitten we op zeven slachtoffers. Het zijn namelijk zeven bomen die gaan verdwijnen. Dat is tegen onze afspraken in en tegen de toezegging in. Ook zou er geen parkeerplaats worden gebouwd naast schuttingen en tuintjes van inwoners. In de huidige plannen zien we dat er nu nieuwe parkeerplekken wel langs die tuinen worden gebouwd. Ook een toezegging die niet wordt nagekomen. En dan het laatste punt, voorzitter, we wijken af van onze eigen normen die we in de parkeernota hebben toegezegd. Het is namelijk zo dat we hebben gezegd, we hebben een loopafstand van 100 meter, die we aanhouden om de parkeerdruk druk te meten. Die laten we los. We zeggen nu, we gaan met een parkeer gebied van 200 meter rekenen. Je mag 200 meter van je voordeur een parkeerplek zoeken. Dat snap ik, tot op zekere hoogte, in andere gebieden van Rijswijk, maar niet in dit geval. Wat hier namelijk het geval is, is dat we een complex bouwen voor ouderen, voor senioren, mensen die over het algemeen slechter been zijn. We plaatsen

die woningen tegenover een flat, waar ook al heel veel 65-plussers wonen. Tegen die doelgroep zeggen we, loop nog maar even een blokje om, terwijl heel veel van die mensen in die doelgroep dat niet kunnen. Dat is een afwijking die we in dit parkeeronderzoek als raad onderstrepen en dus accepteren. En daar heb ik wel een principieel punt op tegen, want voor ons kan dat niet. Voorzitter, dit voorstel laat steken vallen op zowel de inhoud als op het proces. De onderbouwing die rammelt, de afspraken met raad en inwoners worden niet nagekomen en keuzes die we zelf in het verleden hebben gemaakt, worden niet aangehouden. Als raad zijn we wel verantwoordelijk voor een zorgvuldige en eerlijke besluitvorming. Daarvan zeggen wij, wij gaan hier niet in mee, wij zullen tegen dit voorstel stemmen. Dan onze motie die wij hebben ingediend. Voorzitter, ik weet niet wat we aan het doen zijn hier in Rijswijk. Het plan om 34 woningen te bouwen op dit kleine stukje aan de Godfried Bomansstraat, een postzegel van groen in een versteende wijk, vinden wij onacceptabel. We spreken namelijk in deze raad vergadering na vergadering over een gezonde groei van onze stad, over groengebieden, over leefbaarheid, over hoe wij onze stad netjes willen laten groeien met ruimte voor iedereen. Maar precies op al die punten laten we dat volledig los in deze casus. Steenvoorde Zuid, een stukje boven de Van Mooklaan, is een van onze grootste wijken van Rijswijk en tegelijkertijd een van onze groenarmste wijken van Rijswijk. En juist daar kiezen we ervoor om een stukje groen op te offeren. Een plek waar nu kinderen spelen, waar ouderen elkaar ontmoeten en bewoners elkaar ook ontmoeten en waar trouwens het Kristal van gebruikmaakt om zijn kinderen gymles te geven. En dat offeren we op. Voorzitter, we begrijpen de druk op de woningmarkt. Het is al genoemd, bijvoorbeeld door PvdA. Dat begrijpen we, maar wij vragen ons af, moet die 34 woningen, moeten die nu echt op dat hele kleine stukje groen? Is er dan geen ruimte in een van die andere grote ontwikkelingen die we hebben, op bijvoorbeeld de Boogaard of in de Plaspoelpolder, om die 34 woningen te plaatsen? Waarom moet dat per se hier? Voorzitter, dat kunnen wij niet accepteren. Dit plan is niet in schaal met de omgeving, de behoefte en de sociale structuur van de wijk. Het plan is in strijd met de uitgangspunten van een gezonde stedelijke groei. Daarom dienen wij vandaag die motie in, omdat wij ook vinden dat als je al die ambities hebt en uitspreekt binnen deze raad, binnen beleidsdocumenten, visiedocumenten en andere stukken op social media en overal iets zegt, dat je ook daad bij woord moet voegen. We dienen de motie in om het woningbouwtraject in zijn huidige vorm stop te zetten, om echt in gesprek te gaan met bewoners en om samen te zoeken naar een invulling die bijdraagt aan de leefbaarheid en deze niet vermindert.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Dan zijn we aan het einde van de eerste termijn van uw raad. Dan kijk ik naar het college en geef ik het woord aan wethouder Van de Waart.

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter. Momentje, ik moet heel even. Ik heb alleen vragen gehad vanuit de fractie van Wij., voorzitter en het zijn heel veel vragen die ook al eerder in het forum zijn gesteld. Ik heb het idee dat raadslid Van Dam en ik elkaar daarom niet goed hebben begrepen. Zonder alles helemaal in detail weer te doen, zou ik in ieder geval op hoofdlijnen daar toch een aantal dingen over willen zeggen, omdat er ook wat misverstanden tussen zitten. Dan moet ik alleen zelf even het juiste document vinden. Dat valt soms ook niet mee. Allereerst, het gaat over, ik noem het maar heel even... Er zijn een aantal dingen gezegd. Er is niet de juiste parkeerdruknorm gebruikt, we hebben daar afgeweken van ons eigen beleid. Ik denk dat we elkaar verkeerd hebben begrepen. Dat is niet zo, want in de parkeernota, de huidige parkeernota die actief is, staat 90 procent. De keer daarvoor was wel 85, maar u heeft in 2015 al een andere vastgesteld, daarin staat 90. Er is vanaf begin af aan die 90 procent vastgehouden. Ik denk dat we elkaar daar niet goed hebben begrepen. Ook heel even verduidelijking over, er worden in één keer allemaal straten bijgehaald. Toch heel even, wat is er nou gebeurd en anders in dit herstelbesluit ten opzichte van die andere. In de oorspronkelijke is gewerkt met CROW-richtlijnen. De CROW-richtlijn is 100 tot 200 meter. In het oorspronkelijke document is uitgegaan van 100 meter, omdat blijkt dat dat voldoende is voor het

gebied. Dat riep vragen op in het Raad van State-procedure, omdat de adviseur van de Raad van State-procedure, dat is het STAB-bureau, dat is dus niet een bureau van ons, maar van de Raad van State, werkt met een andere methode. Die houdt die maximaal 200 meter aan, maar doet ook iets anders. Die neemt namelijk niet een cirkel, maar die gaat uit van wandelmeters vanaf de hoofdingang. Dat zorgt dus voor een ander kaartje en dus ook voor andere straten. Daar is niet ineens zomaar wat bij gezocht, daar is naar aanleiding van de bespreking in de Raad van State een methode gebruikt die daar is afgestemd. En zowel de 90 procent als deze manier van bekijken is in de Raad van State-procedure afgestemd. En dat is toch wat we aan het doen zijn, we zijn een onderbouwing aan het geven voor hetgene wat ons gevraagd is en we zijn niet opnieuw het bestemmingsplan aan het wijzigen. Daarin zitten dus ook die barrières. Barrières klinkt alsof daar muren staan, maar het gaat om wat is natuurlijk wenselijk gedrag binnen die 200 meter lopen en dan loop je er dus omheen en je neemt dus niet een cirkel. U heeft het ook over allerlei toezeggingen. Laten we het heel even bij parkeren houden, want dan gaat dit voorstel over. Juist door participatie is er gevraagd of er toch een aantal, of een toevoeging van het aantal parkeerplekken en dat is opgenomen in het proces. Ik begrijp heel goed dat u geen voorstander was van dit bestemmingsplanwijziging. Ik hoor van een aantal andere raadsleden, voorzitter, dat dat ook niet was. Maar dat is dus niet de vraag die voorligt. De vraag die voorligt is, vindt u dit stuk afdoende om naar de Raad van State te sturen, zodat we verder het proces kunnen doen? Ik hoop in ieder geval een aantal dingen uit de weg hebben genomen. Dan nog de motie. Er is ook over de motie al heel veel gezegd. Ik zou willen zeggen, het is een ongebruikelijke timing om deze motie te doen en ik zou hem ook willen duiden als bestuurlijk onverantwoord. Ik laat het verder aan de raad, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van de Waart, voor uw reflectie en het beantwoorden van de vragen. Dan open ik de tweede termijn van uw raad en kijk naar uw raad wie het woord wil voeren. Niemand? De heer Van Dam.

De heer Van Enk: Voorzitter, ik wil nog even wat zeggen.

De voorzitter: De heer Van Enk als eerste dan.

De heer Van Enk: U bent net niet met de heer Van Dam begonnen, maar dan houden we dat nu maar vol. Ik wil alleen zeggen dat het in theorie twee kanten uit kan gaan. Als de heer Van Dam gelijk heeft met zijn, ik moet zeggen heel serieus overkomende, analyse van de parkeersituatie en dat hij dus gelijk heeft dat het niet deugdelijk is, dan loopt het plan serieus kans om te gaan sneuvelen bij de Raad van State. Als het college gelijk heeft, dan zal de rechter dat plan uiteindelijk goedkeuren. Dus ik wil dat oordeel ook graag aan de rechter laten. Los van de aanpassingen die er zelf nog zijn gedaan in het toevoegen van parkeerplaatsen en dat dat meer groen wegneemt of in de buurt van tuintjes komt, dat wil ik graag geloven, maar dat vind ik toch lastig om daar op het hele plan nu alsnog en de verdediging daarvan met de Raad van State daartegen te gaan stemmen. Dat is ook een beetje bijzonder moment dat je hier als raad een besluit over moet nemen. Het mooiste zou zijn, niet als dat plan sneuvelt bij de Raad van State, maar als er een uitspraak komt op basis waarvan gemeenten alsnog met Rijswijk Wonen en omwonenden gaat kijken of er, los van die uitspraak, toch nog wat verbeteringen mogelijk zijn. Al is het alleen maar om wat meer bomen te behouden en daar het toegezegde aantal weer terug te brengen. Dan kijk ik ook naar GroenLinks. Dat zal ons allen moeten verheugen als dat mogelijk is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. Dan kijk ik naar de heer Van Dam, Wij. Rijswijk. Mijnheer Oelen, u wilt interrompen.

De heer Oelen: Voorzitter, ik vind dat toch wel een wat merkwaardige oproep van de heer Van Enk. De heer Van Enk ken ik toch als een goed jurist en hij weet heel erg goed dat de Raad van State niet

dit soort suggesties gaat meegeven aan het college. Dit is puur een politieke wens van hem, die hij nog even gezegd wil hebben, maar de Raad van State zal echt niet gaan uitspreken, college, ga nog eens een keertje met Rijswijk Wonen praten, ga nog eens met omwonenden praten. Dat gaat niet gebeuren. Het enige wat de Raad van State hier gaat doen, is toetsen of dat herstelbesluit wat nu voorligt, of dat afdoende is of niet. Daar gaat het ook vanavond in de raad over, naast de motie van Wij. Rijswijk.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oelen. Mijnheer Van Enk, u moet ook naar het spreekgestoelte gaan. Mijnheer Van Enk, wilt u ook naar het spreekgestoelte gaan?

Mijnheer Van Enk: Moet ik naar het spreekgestoelte? Mag ik blijven zitten? Ik reageer. Ik ben bang dat de heer Oelen niet goed geluisterd heeft naar wat ik net zei, want ik heb dit ook gezegd. Ik heb alleen gesuggereerd dat het mooi zou zijn, dat is een ideaal wenselijke situatie, als we na de uitspraak, hoe die ook uitvalt, ook als hij positief uitvalt, toch nog met Rijswijk Wonen en omwonenden verbeteringen qua groen en aankleding en parkeren zouden kunnen zoeken, als het mogelijk is. Dat is het enige wat ik heb gezegd. Niet als uitvloeisel van een advies van de rechter. Totaal niet over gehad. De heer Oelen en ik verstaan elkaar heus wel juridisch, dus die uitleg heb ik echt niet nodig.

De voorzitter: Dank u wel. Is toch een goede interruptie geweest. U bent tot elkaar gekomen en bent het met elkaar eens geworden. Als juristen dan. Mijnheer Van der Veer, u wil ook een interruptie? Ik dacht dat de heer Van Dam als eerste dan nog. De heer Van Dam ga ik dan als eerste nu het woord geven.

De heer Van Dam: In ieder geval, dank voor de antwoorden. Ik ben blij dat de wethouder begrijpt dat wij tegen dit voorstel zijn, maar de wethouder geeft op onze vragen, of onze opmerkingen in dit geval, wel andere antwoorden dan dat ze deed in het forum, die wel meer zeggen dan de antwoorden in het forum, dus in ieder geval daarvoor dank. Ik wilde heel even ingaan op een op een aantal daarvan. U zegt de maximale parkeerdruk die hebben wij in 2016 vastgesteld. Super, maar dan zou ik dat wel willen teruglezen in de onderbouwing die we aan de Raad van State geven. U zegt dat we enkel in een straal van 200 meter nu meten in plaats van 100 meter. Toch heb ik gelezen dat we het over specifieke parkeerzones hebben en dat die specifieke parkeerzones die onveranderd blijven en ook als we deze opnieuw aanduiden, dat ze niet mogen verschillen met de eerste onderzoeken. Toezeggingen die worden terzijde gelegd en u zegt, gaan we het even niet over hebben, want we gaan extra parkeerplekken bouwen en dat was ook een wens van de inwoners. Ik vind dat ingaan op een wens van een inwoner niet de andere toezeggingen mag schaden. Daar kunnen wij dan misschien over mening verschillen. Dan nog heel even kort stilstaan bij de eerste termijn, er wordt gezegd over de motie, bestuurlijk onverantwoord. Ik vind het bestuurlijk onverantwoord om in andere documenten hoge ambities te hebben over leefbaarheid en hoge eisen te stellen over hoe wij onze stad gezond laten groeien en dan niet in een specifiek stuk, zoals die hier bij ons voorligt, over de Godfried Bomansstraat, dat vervolgens dan niet te doen. Dat vind ik ook niet kunnen, dus vandaar onze motie. Ik vraag de voorzitter wel of wij vijf minuten kunnen schorsen hierna. Dan kunnen wij in beraadslaging even kijken wat te doen met de motie.

De voorzitter: Na de tweede termijn van uw raad, denk ik dan. De heer Van der Veer van de Partij van de Arbeid.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, zoals de wethouder al beantwoordde, er ligt geen nieuw voorstel voor een plan, maar er ligt de aanpassing van het herstelbesluit over parkeren en dat bespreken we vanavond. Als de heer Van Dam goed het voorstel had gelezen, of het eerdere voorstel, het plan, bouwen we daar niet alleen maar voor ouderen. We bouwen daar voor

starters, we bouwen daar woningen voor mindervaliden en we bouwen daar woningen voor grote gezinnen waarvan één of meer gezinsleden een lichamelijke beperking hebben. Allemaal doelgroepen waar te weinig woningen voor zijn en waar we hard voor aan het werk moeten. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam, u moet naar het spreekgestoelte voor interruptie.

De heer Van Dam: Dank. Ik hoorde de heer Van der Veer zeggen dat ik het niet goed heb begrepen, welke doelgroepen er in deze flat komen. Ik heb gezegd dat hier ouderen in gehuisvest worden. Ik heb niet uitgesloten dat er ook andere doelgroepen zijn. De heer Van der Veer is misschien, die noemt ook een doelgroep van mensen die minder goed te been zijn, invalide mensen. Bent u dan van mening dat die mensen wel 200 meter kunnen lopen en dat het niet fijner zou zijn als we een norm vasthouden van 100 meter?

De voorzitter: De heer Van der Veer. Nee hoor, u mag op uw plek blijven.

De heer Van der Veer: Voorzitter, juist daar zijn wellicht die zes extra parkeerplaatsen voor. Er wordt rekening gehouden met de doelgroep, er worden parkeerplaatsen geplaatst op het aantal woningen en de parkeerplaatsen eromheen kunnen gebruikt worden door de bezoekers en de overige bewoners.

De voorzitter: De heer Van Dam, tweede interruptie.

De heer Van Dam: Dan heb ik misschien een nieuwtje voor de heer Van der Veer. Die parkeerplekken die gaan ten koste van de inpandige afvalvoorziening van de flat daartegenover, wat gaat betekenen dat inwoners die dus ook minder goed te been zijn, moeten gaan lopen van een ondergrondse bouwcontainer. Ik heb dat mogen zien bij bepaalde inwoners en dat is niet te doen. Ik snap ook niet dat de PvdA als sociale partij dat toestaat. Ik vind dat onmenselijk. Ik vind dat geen goede manier van besluitvorming.

De voorzitter: Mijnheer Van der Veer, wilt u daarop reageren?

De heer Van der Veer: Voorzitter, volgens mij is het bij besluit in oktober '23 uitvoerig aan de orde geweest. En zoals we al hebben kunnen constateren, ligt hier een voorstel voor een herstelbesluit over parkeren en daar gaan we over besluiten vanavond.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Veer. Zijn er nog andere fracties die het woord willen voeren over dit onderwerp? Dat is niet het geval. Dan stel ik voor dat we nu de vergadering schorsen voor vijf minuten.

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Ik kijk naar de heer Van Dam. U heeft de schorsing gevraagd, mijnheer Van Dam. Wilt u allen plaatsnemen? Het woord is aan de heer Van Dam.

De heer Van Dam: Voorzitter, dank. We hebben even overwogen wat we met de motie doen, maar we hebben de afweging gemaakt dat we hier vanavond geen meerderheid voor gaan vinden. Dat spijt ons natuurlijk zeer, maar daarmee wel de keuze gemaakt om de motie aan te houden en daarmee niet in stemming te laten brengen vanavond.

De voorzitter: U trekt de motie daarmee in dus? Dank u wel. Dan kunt u overgaan tot stemming over het raadsvoorstel Herstelbesluit bestemmingsplan Godfried Bomansstraat. Wenst iemand een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval, zie ik. Met 21 stemmen voor en 8 tegen is het raadsvoorstel aangenomen.

12. Motie Vreemd "Onder druk zetten organisaties hoort niet" (GL CU)

De voorzitter: Dan gaan wij door naar het laatste agendapunt en dat is de motie Vreemd "Onder druk zetten organisaties hoort niet" en ik wil daarvoor het woord geven aan de heer Van 't Eind van GroenLinks.

De heer Van 't Eind: Dank u wel, voorzitter. Vandaag vragen wij met een motie aandacht voor iets fundamenteels, het onderscheid tussen politieke invloed en machtsmisbruik, tussen een scherp debat waar we allemaal voor hebben gekozen en het, buiten dat debat om, uitoefenen van druk. De afgelopen week is ons via een vertrouwelijke melding van een samenwerkingspartner van de gemeente duidelijk geworden dat de fractievoorzitter van Rijswijks Belang zich richting die organisatie via de mail en de telefoon op een manier heeft uitgelaten die wij als zorgwekkend beschouwen. In de communicatie die wij vertrouwelijk onder ogen kregen, is het volgende gebeurd. Er is herhaaldelijk en met dwingende toon aangedrongen op het annuleren van een bijeenkomst, puur vanwege de politieke aard. Er is gedreigd met het intrekken van steun voor samenwerking met de gemeente, zowel voor het lopende project als voor toekomstige projecten. Er is gesuggereerd dat andere partijen deze lijn steunen, terwijl dat onjuist is. Daarbij is gesproken op een manier die de indruk wekt dat het raadslid namens de gemeente sprak, iets waarvoor hij geen enkele bevoegdheid heeft. De betreffende organisatie heeft dit als intimiderend ervaren en dit gedeeld met de griffier en de voorzitter van de raad. Voorzitter, dit hoort niet en we moeten dat als raad durven uitspreken. Natuurlijk mag een raadslid kritiek hebben op een bijeenkomst. Natuurlijk mag je opkomen voor je politieke overtuiging, maar een raadslid is geen wethouder, een raadslid is geen vergunningverlener en een raadslid mag nooit namens de gemeente buiten het publieke debat om dreigen met gevolgen voor een organisatie, vanuit welke politieke partij dan ook. Dit is niet alleen onbehoorlijk, het ondermijnt het vertrouwen in hoe wij als raad omgaan met onze partners in de stad en het schrikt organisaties af om samen te werken of ruimte te bieden aan het democratisch debat. De gedragscode van deze raad is hier glashelder over. Intimidatie en ongeoorloofde druk door raadsleden zijn ontoelaatbaar. Dat is geen formaliteit, dat is een fundament. Daarom deze motie. Niet alleen om één persoon in deze raad aan te spreken, maar om een grens te trekken. Een democratische, professionele en ethische grens, zodat iedereen weet, dit hoort niet. En het is goed dat we dat met elkaar zeggen. Ik hoor graag van de andere fracties hoe zij hierin staan en ik hoor ook graag een reflectie van de voorzitter van onze raad op wat hier gebeurd is. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van 't Eind. Dan kijk ik naar mevrouw Harmsen, u bent tweede indiener.

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, voorzitter. Ook ik wil een korte toelichting geven op deze motie. Vooral waarom nu een motie en waarom dit niet via een fractievoorzittersoverleg afhandelen? Voorzitter, meerdere keren hebben wij al dingen afgehandeld in een fractievoorzittersoverleg, daar hoef ik verder niet op in te gaan, maar deze motie wordt in de openbare raadsvergadering besproken, publiekelijk besproken, ook toegelicht in de pers, omdat het om een ernstige zaak gaat. Het gaat om een intimidatie in een jaar waarin politieke partijen hier lokaal campagne gaan voeren, evenementen gaan houden, zaaltjes gaan huren en pandeigenaren, inwoners, moeten zich vrij voelen om alle politieke partijen te laten huisvesten. Dat je je kerkzaal, of je pand, zaaltje kan verhuren aan welke politieke partijen dan ook, zolang dat binnen de wet past, zoals in de motie ook staat. Daar mag geen intimidatie plaatsvinden. Alsof bepaalde partijen niet toegang mogen hebben tot bepaalde zalen. Daar mag geen sprake van zijn hier in Rijswijk, dat wij elkaar gaan intimideren om bepaalde evenementen niet te houden. Dat is een ernstige zaak. Het is antidemocratisch om zo te opereren en vandaar dat deze motie in sterke bewoordingen dit afkort. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Dan kijk ik naar uw raad. Wie wenst het woord te voeren? De heer Loof van de Rijswijkse VVD.

De heer Loof: Dank, voorzitter. Ik zou mij graag willen aansluiten bij mijn twee voorgangers en hun inbreng. Mij schokte dit ook dat dit gebeurde. Dit hoort niet, dit kan niet. Het deed mij ook denken aan een principe wat we ook wel steeds vaker zien en wat je in de mensenrechtensfeer voorbij ziet komen, namelijk een zogenaamde chilling effect, wat het verhinderen of ontmoedigen van het legitiem gebruik is van een grondwettelijk recht, met name vrije meningsuiting door de mogelijkheid van of dreiging met vervolging of sanctie langs juridische weg. Dat is wat hier is gebeurd. Ik voel mij daar ook door aangesproken doordat er ook nog eens door de desbetreffende persoon is gezegd dat andere partijen in deze raad zijn mening deelden. Voorzitter, ik kan, en dat doe ik buiten deze raad ook, discussies hebben, debat voeren met inwoners en daarbij praat ik met liefde ook over andere partijen en zal ik zeker mijn eigen standpunt proberen over te brengen naar deze personen, maar ik zal nooit tegen die inwoners of organisaties gaan liegen over het standpunt van andere partijen. Dat vind ik echt een stap te ver gaan. Daarom snap ik de inzet van deze motie. Ik sluit mij verder aan bij wat daarnet is gezegd.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loof. Dan kijk ik naar mevrouw Prenger van Beter voor Rijswijk.

Mevrouw Prenger: Dank u wel, voorzitter. In Rijswijk hoeft het helemaal geen verschil te maken. De ene partij doet zijn campagne in de kerk, de volgende partij doet zijn campagne in de horeca of bijeenkomsten. We zijn allen vrij om die keuze te maken en wat mij betreft, wat mijn partij betreft, hoort Rijswijks Belang dat toch echt te begrijpen. De voorman van Rijswijks Belang is nu echt vergegaan. Ook Beter voor Rijswijk kan dit niet accepteren. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Prenger. Mevrouw Van der Weij van D66.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel, voorzitter. Zoals door de indieners van de motie al is aangehaald, is dit niet de eerste keer dat organisaties en personen op een manier worden benaderd, niet passend is bij die van een raadslid. Het kan je overkomen dat je anders overkomt of anders lijkt te doen dan bevoegdheden die je hebt, maar dat het keer op keer gebeurt, daar schrikken we van. Zeker als de persoon daarop al is aangesproken, meermaals en vanuit verschillende kanten. Laten we samen zorgen dat mensen weten hoe de democratie werkt, wat onze rol is en ons daarnaar gedragen. Dat is wel zo duidelijk en zo prettig en vooral zo prettig voor de inwoners en ondernemers van Rijswijk. Dit is zodat zij geen valse verwachtingen krijgen of verkeerde opvattingen over wie waarover gaat, of dat ze onterecht terecht worden gewezen, of dat hun vrijheden lijken te zijn ontnomen. Laten we dat niet gebeuren en daarom steunen wij ook deze motie.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij. Dan kijk ik naar mevrouw Van Nunen van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, ik wil niet in herhaling vervallen, maar ik heb, laat ik het zo zeggen, met verbijstering de steeds verdergaande acties en opmerkingen van de fractievoorzitter van Rijswijks Belang gadeslagen, op social media, maar ook elders. Dat is voor ons acceptabel en daar lijdt de gemeente schade door, maar ook door wat mevrouw Van der Weij zegt, dat is voor ons in de omgangsvormen met elkaar en partners van de gemeente absoluut geen voorbeeld. Dat is een eufemistische uitspraak, want ik bedoel daar natuurlijk mee, dat is schadelijk. Ik hoop daarmee ook dat we met deze motie een statement maken naar elkaar, ook in de toekomst, want daar begon de heer Van 't Eind ook mee, dit is vooral bedoeld om met elkaar een waardige gemeenteraad naar buiten en naar elkaar te zijn en ik hoop dat van harte. Daarmee steunen wij van harte ook de motie die nu voorligt. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Zag ik de heer Van Dam van Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam: Voorzitter, ook wij hebben de mailwisseling gelezen en laat ik wel hier vooropstellen dat als het aan Wij. Rijswijk lag, dan doe je dat niet zo, die communicatie. Dat sluit niet aan bij onze partijideologie. Wij vinden dat als je als raadslid hier zitting neemt, dat je een bepaalde machtspositie hebt en dat je naar inwoners, maar ook naar ondernemers, naar organisaties in de samenleving respectvol omgaat, positief, misschien af en toe kritisch, maar de communicatiestijl die hier wordt gebruikt zou vanuit ons uit, zouden we dat nooit doen. Tegelijkertijd begrijpen we wel de vragen die zijn gesteld, wat aanleiding gaf tot die mailwisseling die hier is gekomen. De vragen over de rol van Magis, de ontwikkelaar, bij het evenement de Linkse Revolutie, want in die flyer die aanleiding gaf voor de vragen lijkt het net alsof Magis betrokken is bij de organisatie hiervan en bij de inhoud van die Linkse Revolte. Zoals ook blijkt, wisten ze daar zelf niks van. Dat praat natuurlijk niks goed over de manier van communiceren. Maar de keuze om zo te reageren, dat is wel een keuze die echt bij de fractie van Rijswijks Belang zelf ligt. Zo hoort dat in een democratie. Het is uiteindelijk aan de partij zelf, de raadsleden van Rijswijks Belang en de kiezer, om daar iets van te vinden. Hoewel wij die communicatiestijl die hier gebruikt is echt niet in ons straatje vinden passen, ligt die bij deze fractie en daarom vinden wij ook dat de motie niet het juiste instrument is in deze situatie. Het is niet aan ons om een oordeel te vellen over de handelswijze van een collegafractie via een motie. Wij voeren hier het politieke debat, maar respecteren dat elke partij hier in deze raad zelf zijn eigen keuzes maakt en daar dan ook de verantwoordelijkheid voor draagt, voor die keuzes. Als je er dan wat van wil zeggen, dan denk ik dat we hier enkele maanden geleden een Reglement van Orde hebben vastgesteld, waar een escalatieladder in staat waar via we dit soort zaken kunnen oplossen. Samenvattend, wij vanuit Wij. Rijswijk zouden dit niet goedkeuren, maar zou een motie niet het middel zijn om dat hier zo te besluiten als raad.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. De heer Van Enk van het CDA.

De heer Van Enk: Voorzitter, dank u. Ik wacht graag de reactie van de heer Weterings af. Eén vraag vooraf, hebben de indieners van de motie de heer Weterings aangesproken op de feiten waar ze hem van beschuldigen en hebben ze geverifieerd bij hem of die kloppen? Want ik kan ze nergens lezen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. De heer El Majjaoui van de Partij voor Gelijkheid & Rechtvaardigheid.

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter, voor het woord. Inderdaad, het is spijtig dat sommige collega's ervoor kiezen om onnodige obstakels op te werpen. Dit draagt niet bij aan politiek in het algemeen belang, maar lijkt eerder voort te komen uit persoonlijke overwegingen of opvattingen. Op deze manier wordt het lastig om samen op constructieve wijze politiek te bedrijven. We hoeven het niet altijd met elkaar eens te zijn en een goede vriendschap is ook geen voorwaarde. Maar respect voor elkaar en voor onze gedeelde waarden zou altijd het uitgangspunt moeten zijn. Iedereen heeft het recht om zichzelf vreedzaam te verenigen en te vergaderen. Of dat nou in de vorm van een stichting, vereniging, organisatie of religieuze instelling. Immers valt dit ook onze onder onze grondwet. Wat telt is dat dit gebeurt binnen de grenzen van onze rechtsstaat en verzorgingsstaat. Deze vrijheden zijn het fundament van onze democratische rechtsstaat en verdienen bescherming, zeker in tijden van verdeeldheid en onzekerheid. We moeten alert blijven dat deze gezond grondrechten worden niet worden uitgehold. Daarom steun ik deze motie, al is het op een symbolische wijze. Dank, voorzitter, voor dat woord.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. En geef ik nu het woord aan de heer Weterings van Rijswijks Belang.

De heer Weterings: Voorzitter, fijn, als laatste. Voorzitter, ik ga er even heel erg goed voor zitten. Laat ik vooropstellen dat mijn e-mail zou mogelijk onder een briefgeheim kunnen vallen. Dat is al strafbaar als je dat onrechtmatig is verkregen en dat geeft ook een schending van de privacy. Ik heb geen toestemming gegeven aan de ontwikkelaar om mijn mails een-op-een door te sturen naar politieke partijen, of naar GroenLinks of naar ChristenUnie. Dus dat is één. Het wordt nog onderzocht of daar geen strafbaar feit is gepleegd. En voorzitter, punt twee, recht op een kritisch geluid. Volksvertegenwoordigers hebben niet alleen het recht, maar ook de plicht om kritisch te zijn richting het bestuur en samenwerkingspartners. Artikel 1 van de gemeentewet bevestigt dat raadsleden een controlerende rol vervullen. Kritiek uiten, ook in stevige bewoordingen, valt onder de politieke vrijheid van meningsuiting. Er is geen sprake van intimidatie, verondersteld een vorm van dreiging, machtsmisbruik of doelbewust angstinductie. Het uiten van een kritisch signaal, mits zonder persoonlijke bedreigingen, valt niet onder deze definitie. Het is belangrijk om zorgvuldig onderscheid te maken tussen kritische politiek en daadwerkelijk grensoverschrijdend gedrag. Politieke motieven versus integriteitsvraagstukken. Wanneer partijen als GroenLinks en ChristenUnie direct via de media oordelen vellen of moties aankondigen zonder hoor en wederhoor, roept dat vragen op over hun intenties. Politieke profilering, zichzelf moreel onderscheiden, kan daar een rol in spelen, wat de geloofwaardigheid van de beschuldigingen ondermijnt. Het brengt schade aan het raadsdebat door in het openbaar harde beschuldigingen te uiten op basis van onvolledige of eenzijdige informatie. Daardoor wordt het politieke klimaat verhard. Dat staat haaks tegenover de gedragscode die juist is ingezet om zorgvuldig, collegialiteit en constructief de samenwerking aan te gaan. Voorzitter, ik heb de mail gestuurd namens de partij als fractievoorzitter, niet namens de gemeente of namens de gemeenteraad. Dat is helaas een leugen wat de politieke partijen hebben verspreid in het persbericht. Voorzitter Rijswijks Belang zal nooit, nu niet, gisteren niet, morgen niet, onze toon matigen of aanpassen voor andere partijen. We zijn wie we zijn. En wij doen afstand van wie we willen, van welke vereniging of partij of stichting dan ook. Dat recht hebben wij. We zijn gekozen volksvertegenwoordigers, democratisch kozen volksvertegenwoordigers, we gaan over onze eigen toon. Dat sommige partijen dat niet aanstaat, dat is dan heel erg jammer, maar wen er maar aan. We gaan daar niet over kijken. Voorzitter, volgens mij kunnen partijen zoals GroenLinks zich beter druk maken over de wegblokkeerders, over de ambulances niet kunnen op tijd kunnen af- en aanrijden, die ambulances belemmeren. Gaat u daar zich druk om maken. En ik zou tegen de ChristenUnie willen zeggen, die wederom een ontzettende grote broek aan heeft vandaag, als u tot drie keer toe de BBR misbruikt in uw brieven en in uw betogen en de BBR weet van niks, moeten daar ook moties van komen? Nee toch? Ik laat ook u in uw waarde. Voorzitter, voor de rest, de motie, neem hem maar aan. Het doet ons niks, het gaat ons niks doen en zal ons niks doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Dan zijn we aan het einde van de eerste termijn of ben ik iemand vergeten? Nee, de heer Van Enk heeft al het woord gevoerd. U heeft ook om een reflectie aan mij gevraagd als voorzitter van de raad over deze motie. Ik wil beginnen met te zeggen dat ik bij iedere raadsvergadering die wij starten aan uw vraag, en die vraag geldt voor ons allemaal, ook voor mij, dat we respectvol met elkaar om moeten gaan. We leven in een hele spannende tijd en daarom is het ontzettend belangrijk dat we als gemeentebestuur constructief met elkaar samenwerken en vanuit een hele heldere duidelijke rolverdeling, dus dat we niet op elkaars stoel gaan zitten. Alleen zo kunnen wij de moeilijke vraagstukken aan. Alleen zo kunnen we met gezag en met vertrouwen van mensen hier belangrijke besluiten nemen. Ik heb lang nagedacht over wat ik zou vinden van de motie. Ik vind het allereerst enerzijds goed dat u wat u wenst hier in te brengen, dat hier een openbaarheid naar voren brengt. Dat geldt voor alle fracties, voor alle 31 raadsleden. Die vrijheid moet u hier voelen. Tegelijkertijd gaat deze motie wel over de gedragingen onderling en met elkaar en buitenom en daarvoor hebben wij ook een gedragscode een escalatieladder met elkaar

afgesproken. In een andere situatie, wat ook afgespeeld heeft, hebben wij daarover in een fractievoorzittersoverleg met elkaar gesproken en hebben wij ook een bepaald traject aangegaan, ben ik ook gesprekken gaan voeren met het betreffende raadslid en is er hoor en wederhoor geweest. Ik kan me ook heel goed voorstellen, want ik wil wel het gedrag benoemen, het zal nooit zo moeten zijn dat een samenwerkingspartner, een ondernemer, een burger zich niet passend, onheus of geïntimideerd zelfs, moet voelen door de gedragingen van een volksvertegenwoordiger, van een ambtenaar, van een wethouder of van een burgemeester. Dat mag nooit het geval zijn. Maar het gesprek daarover lijkt mij zorgvuldig om in het fractievoorzittersoverleg te gaan voeren. Dat is wat ik hierover te zeggen heb. En kijk ik naar u in de tweede termijn. De heer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind: Voorzitter, dank u wel voor het woord in de tweede termijn. Voorzitter, toch even reflectie op een aantal vragen, ook rond het toepassen van de escalatieladder. Die escalatieladder is een aantal keer toegepast en niet met succes, voorzitter. Dit is, en dat zei ik natuurlijk ook al in mijn bijdrage, dus ik reageer ook maar even gelijk op de reactie van de voorzitter van deze raad, niet eens alleen bedoeld als het aanspreken van één raadslid. Dit is bedoeld om een signaal af te geven aan de stad dat de raad in overgrote meerderheid het niet oké vindt om per mail en per telefoon buiten het publieke debat om, want daar gaat het om, buiten het publieke debat om, buiten de oog, een partner onder druk te zetten om zich terug te trekken uit precies dat publieke debat. Dat signaal willen we hier afgeven. Dus het gaat hier niet alleen maar om het aanspreken van een fractie of een fractievoorzitter of een raadslid, het gaat hier om een duidelijk signaal af te geven aan de Rijswijkse samenleving, dat we dat niet oké vinden in grote meerderheid. Er is hier wel degelijk een partij geweest die zich hier geïntimideerd heeft gevoeld. Ik geloof dat ik onderbroken wordt door de heer Weterings.

De voorzitter: De heer Weterings wil interromperen.

De heer Weterings: Voorzitter, dank u wel. Hoe graag ook GroenLinks zou willen dat wij, nogmaals, dat u gaat over van wie wij afstand doen of als partij met wie wij niet willen samenwerken, daar gaat u helemaal niet over, daar gaan we zelf over. Als wij zeggen tegen een ontwikkelaar, wij willen als partij met u geen zaken meer doen, dan doen we daar geen zaken meer mee. Zo simpel is dat. En dan kan u dat heel vervelend vinden, maar dat is echt heel erg jammer. We gaan er zelf over. Hoe graag u ook zou willen ons dat op te willen leggen, jij mag niet meer met die ondernemer praten, niet meer bellen, je mag zeker niet zeggen dat je geen contact meer wil. Ik wil er niks meer mee te maken hebben. Dat kan toch? Dat is toch mijn eigen vrijheid van mening? Of deelt u die mening niet?

De voorzitter: De heer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind: Voorzitter, de heer Weterings heeft niet heel goed naar mijn bijdrage in de eerste termijn geluisterd, volgens mij, want uiteraard heeft elk raadslid hier in het openbaar het recht om afstand ergens van te nemen of iets van te vinden. Daar gaat het hier helemaal niet over. Het gaat mij er ook helemaal niet over dat Rijswijks Belang geen stevige taal uit mag slaan of niet stevig in het debat mag staan. Dat mag zeker, maar wel in het debat en niet buiten het publieke debat om, op de mail, via de telefoon, richting een partner van de stad of welke andere organisatie in de stad dan ook. Daar gaat het om. En daar gaat de heer Weterings volstrekt aan voorbij. Ik had gehoopt dat de heer Weterings misschien wel had gezegd, ik was echt boos over die bijeenkomst, ik was het echt niet mee eens, ik heb mij laten verleiden om mails te gaan sturen, dat had ik misschien niet moeten doen en ik had gelijk in het openbaar moeten zeggen wat ik ervan vond. Maar dat heeft de heer Weterings niet gedaan. En de heer Weterings praat hier nogmaals dat gedrag goed. En daar gaat het mij om.

De heer Weterings: Voorzitter, interruptie. Voorzitter, interruptie.

De voorzitter: De heer Weterings. Wilt u via de voorzitter, mijnheer Weterings?

De heer Weterings: Voorzitter, zou ik het woord mogen, alstublieft?

De voorzitter: De heer Weterings.

De heer Weterings: Dank u wel, voorzitter. De enige die hier ook verantwoordelijk is voor alles wat is gebeurd, zijn toch de organisatoren GroenLinks en Partij van de Arbeid. U heeft een ontwikkelaar erbij betrokken, een flyer gemaakt met het gebouw erop en dan een gebouw wat van ons allemaal is. Ook Rijswijkers komen wonen, spoedzoekers inderdaad, ook een aantal vluchtelingen of statushouders, heeft nu de Linkse Revolte genoemd, dus het linkse opstandgebouw, terwijl het gebouw van ons allemaal is. Dus hoe durft u nu zelf helemaal vrij te pleiten? Aan ons ligt het niet hoor. U bent zelf medeveroorzaker van deze rel.

De voorzitter: De heer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind: Voorzitter, de heer Weterings herhaalt wat hij vindt van die bijeenkomst. Dat staat, dat is zijn goed recht. Ik stel voor dat hij ook een keer de podcast luistert, in plaats van alleen maar op basis van een naam iets te vinden. Maar daar gaat het hier niet over, voorzitter. Dat mag de heer Weterings zeker vinden en dat mag hij in het openbaar ook doen, maar dat is niet wat de heer Weterings hier gedaan heeft. Hij heeft buiten het publieke debat om, ik herhaal het nog maar eens een keer, een partnerorganisatie onder druk gezet via telefoon en mail en dat heeft niks te maken met een democratisch debat. Helemaal niks. Daar heb ik, dat heeft de heer Weterings niet gedaan, voorzitter, zeg ik via u, omdat welke partij dat dan ook tegen hem gezegd heeft dat hij dat moest doen.

De voorzitter: De heer Weterings wil u nogmaals interromperen.

De heer Weterings: Voorzitter, ik heb het de ontwikkelaar netjes gevraagd of hij überhaupt op de hoogte was van deze bijeenkomst, of hij erachter stond om als samenwerkingspartner te worden geregistreerd op flyers en een bepaalde aankondiging op Facebook. Hij schrok daarvan, dat hij op de flyer stond. Ik heb hem gevraagd, als u daar niet achter staat, kan u dan vragen aan de partij om het ergens anders te organiseren? U mag het overal organiseren, uw linkse revoltes, niet in een flexwooncentrum die nog gebouwd moet worden, die van ons allemaal is. Dat heeft u helemaal verkeerd, zelf verkeerd, aangepakt om dat daar te doen en het dan nog een keer de opstandrevolutie te noemen. Dat vinden wij dus schadelijk. Maar ook dat recht heeft u om dat te doen. Als we daar ook een motie van maken, de linkse revolutie mag niet meer plaatsvinden in Rijswijk. Dat is toch onzin? U gaat er zelf over, zoals wij ook gaan over onze eigen toon, over hoe we mensen aanspreken, hoe we met ze in contact treden. Daar gaat GroenLinks en de ChristenUnie niet over. Dat zal nu niet gebeuren en nooit niet gebeuren.

De voorzitter: De heer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind: Voorzitter, de heer Weterings mag vooral doorgaan in het publieke debat. Ik hoop ook dat hij dat doet, dat we daar nog stevige debatten over zullen voeren. En ik ga, ik val in herhaling, ik vind het, voorzitter, niet oké om via telefoon en mail dat te doen. En als de heer Weterings dat wel vindt, ik hoop dat de meerderheid van de raad dat met mij eens is en ik hoop ook dat de uitkomst van de stemming zo is. Dat verwacht ik ook. Voorzitter, de heer Weterings mag alles vinden wat hij wil, mag elke stevige uitspraak doen die wil, in het openbaar, in het publieke debat, net als dat elke politieke partij dat mag.

De voorzitter: De laatste interruptie, mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, ik zou graag tegen u... Elke keer wordt er weer een vraag gesteld. Voorzitter, ik zal als laatste, om af te sluiten, tegen de heer Van 't Eind willen zeggen, ik heb het in het openbaar gedaan, ik ben live voor het gebouw gegaan, ik heb een foto gemaakt die duizend keer is bekeken.

De voorzitter: Mijnheer Weterings, volgens mij heeft u al drie interrupties gepleegd, dus daarom wil ik u vragen...

De heer Weterings: Dat was een punt van orde, voorzitter.

De voorzitter: Wat voor punt van orde?

De heer Weterings: Dat de heer Van 't Eind zegt dat ik niet openbaar dat heb gedaan. Ik heb een filmpje gemaakt voor het gebouw, waar ik dezelfde mening heb geuit, dus ik heb het wel in het openbaar gedaan. Groetjes.

De heer Van 't Eind: Voorzitter, nadat de heer Weterings het niet gelukt is om de organisatie dusdanig te intimideren dat ze het bieden van ruimte terug zouden trekken.

De voorzitter: Ik zie dat dit debat een andere wending gaat krijgen. Een wending die ik niet gewenst en netjes vind. Ik wil daarom kijken naar de raad. Zijn er nog andere raadsleden die het woord hierover willen voeren? Mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, voorzitter. We gaan nog even in op het punt van de motie zelf, de inhoud van de motie. Die gaat niet over de vrijheid van meningsuiting, die gaat niet over de vormen van kritiek die er zijn, maar die gaan specifiek in over gedrag van intimidatie. Een zin die een als-dan-constructie heeft, is een zin waarin intimidatie plaatsvindt. Laat ik even een voorbeeld geven. Als jij zo doorgaat, dan ga ik het erger maken. Dat is een zin waarin een intimidatie uit spreekt, een dreigement. Het is nog geen concreet dreigement, je kunt er nog geen melding bij doen, maar dat is een vorm van een dreigement. Als een pandeigenaar te horen krijgt, als jij dit evenement door laat gaan, dan ga ik als politieke partij een bepaalde stemming doen, of dan steun ik jouw projecten niet meer. Dan is er sprake van, deze zinnen zijn sprake van intimidatie, onder druk zetten en daar gaat deze motie over. Zoals ik al zei, we komen in een jaar waarin er heel veel evenementen plaats zullen vinden, het is een campagnejaar. Heel veel politieke partijen zullen zaaltjes gaan huren, zullen evenementen plaatsvinden en er is bijna geen zaal in Rijswijk, er zijn al een aantal genoemd door BvR, waar de gemeente niet een samenwerkingspartner van is. Iedere sportlocatie is een samenwerkingspartner van de gemeente, Welzijn Rijswijk heeft ongelooflijk veel zaaltjes, kerken werken samen met gemeenten. Het uitsluiten van zalen als politieke partij is onwenselijk en onnodig. Het is dus ook heel erg vreemd dat een politieke partij zegt, dit onderwerp mag niet besproken worden in een flexwooncentrum. Want dan zou je ieder zaaltje wel kunnen uitsluiten in Rijswijk. Inhoudelijk is dat niet nodig. Maar het punt van de motie, is het gedrag wat we hiermee afkeuren, publiekelijk afkeuren in een campagnejaar, is het onder druk zetten van organisaties. Dat is ons punt en dat is ons enige punt.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Dan geef ik het woord aan mevrouw Prenger van Beter voor Rijswijk.

Mevrouw Prenger: Dank u wel, voorzitter. Ik had een vraag aan de heer Weterings. Vindt u niet dat u zelf te ver bent gegaan met uw mails? Dank u wel.

De heer Weterings: Nee, voorzitter. Nee, zou ik tegen mevrouw Prenger willen zeggen, want ik heb de betreffende ontwikkelaar naar mijn idee normaal nul contact mee gehad en daarmee

uitgesproken, uitgezegd dat wij afstand doen van de Linkse Revolte en van het gebouw, wat dus nu een stempel heeft en daar willen we niet mee worden geassocieerd, met de Linkse Revolte, linkse opstand. Dus nee, ik heb daar absoluut geen spijt van en ik zal het volgende keer weer doen, wat ik al zei. We gaan onze toon ook niet matigen, voor de herhaling dan nog een keer. Is daarmee uw vraag beantwoord?

De voorzitter: Ik kijk naar uw raad. Mevrouw Van Nunen van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, ook meteen mijn tweede termijn, met een paar vragen naar partijen. Ik sluit me trouwens heel erg aan bij wat mevrouw Harmsen zegt over als-dan-zinnen, want die zijn ook zo bedoeld. Dat is taalkundig, maar ook in de betekenis heel duidelijk. Jij doet iets voor mij en als je dat niet doet, dan volgt er iets anders. Dat dat als eerste, want dat vond ik een heel sterk punt. Dus dank daarvoor. Ik heb een vraag aan de heer Van Dam. Want u zegt zelf, dit is niet onze stijl, dit is niet de stijl van Wij. Rijswijk, de communicatie die gevoerd is door de fractievoorzitter van Rijswijks Belang. Waar ligt voor u de grens? Wanneer vindt u het te ver gaan in de communicatie? U zou het zelf niet doen. Maar hoe beoordeelt u, daar is mijn vraag over gesteld, hoe beoordeelt u de communicatie van de heer Weterings dan?

De voorzitter: Mijnheer Van Dam, wilt u daarop reageren en gebruikmaken van uw tweede termijn meteen?

De heer Van Dam: Ja, als dat als het kan, want dan doen we twee vogels in één klap. Dat is niet de juiste uitspraak. Vliegen. Sorry, soms kan ik mijn eigen kracht niet, dan worden het ineens vogels. Wat mevrouw Van Nunen zegt, klopt. Dat heb ik gezegd. Alleen, ik heb ook gezegd dat elke fractie over zijn eigen woorden en eigen handelingen gaat. Waar ligt de grens? Ik hoef die grens voor Rijswijks Belang niet te bepalen. Ik heb hier duidelijk aangegeven, dat zou niet de manier zijn waarop wij dit zouden doen. Totaal niet zelfs. Maar die keuze ligt toch echt bij de heer Weterings. Ik vind ook, er is al heel veel gezegd in dit debat en ik sluit me volledig aan bij de burgemeester, om dit verder te bespreken in een presidium, waar we misschien de inhoudelijke discussie verder kunnen voeren.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Dan de heer Van Enk, CDA.

De heer Van Enk: Voorzitter, dat herhaal ik graag ook nog een keer. Mevrouw Van Nunen heeft terecht gesproken over de wens dat we hier met zijn allen een waardige raad willen zijn. Ik denk dat het middel wat hier wordt gebruikt inderdaad wel kan leiden tot een statement en tot een signaal naar de stad, maar het leidt niet tot verbetering en verduidelijking van hoe wij met die gedragscode omgaan. Ik vind toch echt dat je dat met elkaar in beslotenheid moet doen en je moet sowieso beginnen elkaar daar persoonlijk op aan te spreken. Dan kun je niet zeggen, de escalatieladder, het is al een keer eerder gebeurd. Nee, je blijft elkaar aanspreken en de escalatie is dat je dat met alle fractievoorzitters samen doet. Een discussie hier, als ik hoor, ik had gehoopt toch dat de heer Weterings zou toegeven of wijzer was geweest, die leidt daar niet toe, dat leidt alleen maar tot stoerdoenerij. Ik vind het ook een verkeerd signaal naar de stad geven, want dat is niet dat je waardig bent als raad. Een waardige raad lost dat intern op. En als het zich dan wel blijft voordoen, dan vinden er ook op een gegeven moment, als ik het goed begrijp, strafbare feiten plaats en dan moet dat op die manier worden aangepakt en niet met dit soort discussies.

De voorzitter: Ik zie dat mevrouw Harmsen u wil interromperen. Mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, voorzitter. Ik wil even aan de heer Van Enk de vraag stellen, het gaat over de waardigheid ervan, van dit debat. Volgens mij gaat dit debat best rustig en waardig en er

wordt ook inhoudelijk ingegaan op de motie. Maar het punt is juist, u noemt die escalatieladder, het heeft niet gewerkt. De heer Weterings heeft ook zelf gezegd, hij zal zich ook er niet aan houden. Er is nog een andere partner toegezegd at stake en dat zijn de inwoners en dat zijn de ondernemers. Die moeten weten vanuit de raad dat zij vrij zijn om iedereen een zaaltje te laten verhuren, dat zij zich vrij voelen om een evenement te laten plaatsvinden, dat de raad het niet accepteert dat zij onder druk worden gezet.

De voorzitter: Mevrouw Harmsen, ik wil u onderbreken. Mijnheer Van Enk, wilt u daarop reageren?

De heer Van Enk: Voorzitter, ik snap dat belang wat mevrouw Harmsen benoemt. Ik denk alleen dat we dit op een andere manier moeten aanvliegen, met de gemeenschappelijke verklaring, nadat er onderling goed duidelijk en eerlijk over gesproken is en niet hier in een publiek, ik wil bijna zeggen politiek, debat, wat alleen maar tot verharding leidt en niet tot een oplossing.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Dam, u wil ook interrumpen?

De heer Van Dam: Ja, ik volg namelijk de rede van de heer Van Enk volledig en mijn vraag is aan mevrouw Harmsen of ze de escalatieladder ook dit keer heeft toegepast en de heer Weterings zelf heeft opgebeld? En zo niet, waarom niet?

De voorzitter: Mevrouw Harmsen, wilt u daarop reageren?

Mevrouw Harmsen: Daar wil ik best op reageren. De mails zijn niet aan mij, hoe noem je dat? De correspondentie was niet aan mij gericht. Ik ben wel onderdeel geweest van de eerste werkgroep Samen naar beter, over de gedragscultuur in de raad. Ik ben ook zelf onderdeel geweest van een intimidatiepoging door de heer Weterings, waar hij zelf nog aan refereert zelfs, waar haalt hij het lef vandaan, zou ik zeggen, waarin hij zelf overschrijdend gedrag heeft vertoond naar mij in de raadszaal.

De heer Weterings: Voorzitter, ik voel me wel persoonlijk aangevallen, mag ik ook persoonlijk een reactie geven dan? Ik voel me persoonlijk aangevallen. Punt van orde, voorzitter.

De voorzitter: Via de voorzitter. Mevrouw Harmsen, wilt u afronden en reageren op de vraag van de heer Van Dam?

Mevrouw Harmsen: Ik pak meteen de vraag van de heer Van Enk mee, over die gemeenschappelijke verklaring, want dan wil ik hem terugvragen en ook aan u, mijnheer Van Dam, stel je voor, we komen naar de motie, inderdaad, we zouden nog een gemeenschappelijke verklaring doen. Als u tegenstemt, gaat u dan wel mee met een gemeenschappelijke verklaring?

De voorzitter: Mevrouw Harmsen. Mijnheer Van Dam, wilt u daarop reageren?

De heer Van Dam: Zeker. Ik snap wat mevrouw Harmsen zegt. Ik vind het ook vervelend als u zich zo voelt, maar dat u zelf niet direct wordt aangeschreven door de heer Weterings, dat betekent natuurlijk niet dat u hem niet kan bellen. Ik heb zelf dit weekend wel contact gehad met de heer Weterings en ik heb hem ook verteld wat ik vond van de communicatiewisseling tussen Magis en de heer Weterings. Ik denk dat dat ook de manier is waarop wij met zijn allen hebben afgesproken dat we met elkaar omgaan. We spreken het eerst naar de persoon uit en vervolgens kunnen we het, als dat niet werkt, in het presidium, daar nog een keer over hebben. En ik zou dan ook die volgorde willen aanhouden en het in het volgende presidium, als u dat wil, het daarover gaan hebben. Maar hier doen we het omgekeerd. Hier gaan we eerst met de motie in de raad komen en is dat persoonlijke gesprek niet ontstaan. Dat is volledig tegen onze eigen escalatieladder, waar u nu volgens mij zelf aan heeft meegewerkt om die op tafel te krijgen hier.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam en mevrouw Harmsen, ik wil u vragen om u weer terug op uw plaats te nemen en ik wil dit debat gaan afronden, want het blijft... Mijnheer Loof, u wilt nog een laatste?

De heer Loof: Ja, voorzitter, ik zou graag ook nog van mijn termijn gebruik willen maken. Voorzitter, de bijdrage van de voorman van Rijswijks Belang net, ik denk dat hij dat ook heeft geschreven tijdens het diner, want het slaat kant nog wal. Het klopt juridisch niet feitelijk niet, het klopt ook moreel niet. Hier was simpelweg sprake van intimidatie, het onder druk zetten van een ondernemer en het schaden van de positie van de gemeente en de lokale democratie. Aan zijn mening, die hij mag hebben, verbond hij heen, als u niet stopt, als u niet doet wat ik zeg...

Mevrouw Niesen: Voorzitter, punt van orde alstublieft.

De voorzitter: Mevrouw Niesen.

Mevrouw Niesen: Ik dacht dat u had besloten om dit debat te gaan beëindigen en dat in de fractievoorzitters...

De voorzitter: Ik was aan een afronding, maar de heer Loof heeft aangegeven gebruik te maken van zijn tweede termijn, dus ik wil die gelegenheid geven.

Mevrouw Niesen: Dan heb ik dat gemist, excuus.

De heer Loof: Hier was sprake van intimidatie, onder druk zetten van een ondernemer en het schaden van de positie van de gemeente en de lokale democratie. Aan zijn mening verbond hij, en als u niet stopt, als u niet doet wat ik zeg, als u niet luistert naar wat ik wil, dan zullen politieke gevolgen het gevolg daarvan zijn en dat zijn meerdere partijen met mij eens. Dat is wat is gezegd. Dat was een pure leugen. Schadelijk gedrag en intimidatie. Het moet mij toch van het hart dat het verdekkende, enkel om maar geen mening te hoeven geven over wat hier is gebeurd, gedrag van de partij Wij. en bij het CDA, dat stelt mij teleur. Dat vind ik jammer. Ongelooflijk jammer zelfs. Als dit bij hen was gebeurd, had deze raad vierkant achter ze gestaan, maar hier durven ze hun mening niet te geven en dat vind ik zeer jammerlijk.

De voorzitter: Ik ga de vergadering even schorsen. Ik vind dat de wending van dit debat niet goed gaat en ik wil alle fractievoorzitters vragen naar mijn kamer te komen, want dit laat ik niet toe. Ik schors de vergadering.

De voorzitter: Ik heropen de vergadering en ik wil de indieners van de motie, als eerste de heer Van 't Eind even vragen, u houdt uw motie aan? Of houdt u hem, brengt hem in stemming straks?

De heer Van 't Eind: Voorzitter, ja. Wij brengen de motie in stemming als signaal naar de stad dat iedereen vrij is om te organiseren wat ze willen.

De voorzitter: Prima. Dan stel ik voor dat wij sowieso over dit onderwerp in een volgend fractievoorzittersoverleg, zoals we zojuist ook met elkaar hebben afgesproken, het gesprek op constructieve wijze gaan vervolgen. Dan wil ik nu vragen om tot stemming over te gaan en ik geef u de gelegenheid uiteraard om een stemverklaring af te leggen bij deze motie. Kames.

Mevrouw Kames: Ik wil graag een stemverklaring geven. Ik zit nu ondertussen al ruim richting zes jaar al in de partij, of langer, zeven jaar al en ik ben trots op Rijswijks Belang en ik hou ervan hoe wij politiek bedrijven. Dat blijf ik ook doen. We zullen in maart kijken wat de kiezers ervan vinden.

De voorzitter: Andere stemverklaringen? De heer Van Dam van Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam: Zoals ik aangaf, keuren wij vanuit Wij. Rijswijk het af wat er wat er is gebeurd in de communicatie naar Magis, maar is dit niet het middel om het hier te doen. Je spreekt elkaar eerst aan, vervolgens komt er een overleg in het voorzittersoverleg en als je dan een motie doet, prima. Dat is het proces en dat willen we ook graag volgen, want dat hebben hier met zijn allen afgesproken. Dat is niet zwak, dat is niet geen kleur bekennen, dat is hoe wij hier de werkwijze met elkaar hebben afgesproken. En ik vind dat we ons daar ook aan zouden moeten houden.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra, D66.

Mevrouw Woudstra: Dank. Wij ondersteunen de gedragscode en het proces. Blij dat er nog een fractievoorzittersoverleg komt. Wij sluiten ons wel aan bij de motie en zullen voor stemmen, omdat het naar buiten toe belangrijk is dat het signaal dat het vrij is om te organiseren duidelijk is en dat is ook het enige doel. Niet om af te vallen of aan te vallen, alleen om duidelijk te maken aan de stad dat iedereen vrij iets te organiseren is te organiseren en bij een politieke partij aan te sluiten.

De voorzitter: Mevrouw Prenger, Beter voor Rijswijk.

Mevrouw Prenger: Dank u wel, voorzitter. Na herhaalde malen de grens te hebben overschreden, wordt het Beter voor Rijswijk toch tijd om nu de gele kaart te trekken. We zullen deze motie gaan steunen.

De voorzitter: Andere stemverklaringen? De heer Van Enk.

De heer Van Enk: Voorzitter, mijn fractie zal tegen de motie stemmen. Puur en alleen omdat wij dit niet de goede weg vinden. Wij steunen onze afspraak die we hebben gemaakt om een fractievoorzittersoverleg te houden. Dat zou ook echt de volgorde moeten zijn, want als er afkeurig gedrag is geweest, dan moeten we dat afkeuren en als we elkaar daar niet van kunnen overtuigen, dan kun je dat ook in publiek afspreken. Maar wel in die volgorde. Dat heeft niks met lafheid te maken, zoals daarnet is opgemerkt, maar dat heeft puur en alleen met zorgvuldigheid en op het juiste effectbejag te maken. We schieten hier niks mee op, met deze motie.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. Anderen, die een stemverklaring wensen? Mevrouw Van Nunen, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, wij ondersteunen de motie van harte, want wij vinden dat ook ergens, en dat vroeg ik zojuist ook aan de heer Van Dam, wel degelijk een grens moet worden getrokken en die ligt hier, omdat er wel degelijk sprake is geweest van intimidatie naar een externe partner. Dat is ontoelaatbaar voor ons.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Harmsen. Is dat de laatste stemverklaring?

Mevrouw Harmsen: Een korte verklaring. Ik heb natuurlijk de motie ingediend en die blijf ook indienen, ondanks de vragen over de volgorde van het aanspreken van elkaar. Daar wil ik nog even kort over zeggen, het aanspreken van elkaar, waarom we het indienen is, omdat het ook het publiek merkt de effecten hiervan en we vinden het belangrijk dat het onmiddellijk duidelijk is richting onze inwoners dat intimidatie niet plaatsvindt, hoort te vinden, vanuit de gemeenteraad. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Dan wil ik nu overgaan tot stemming. Volgens mij is er voldoende over gesproken nu. We missen nog één stem, zie ik. Met 20 stemmen voor is deze motie aangenomen.

13. Sluiting

De voorzitter: Dan zijn we aan het einde van deze vergadering gekomen. Beste mensen, het was misschien een gek debat aan het eind, maar ik heb er alle vertrouwen in dat wij op constructieve wijze met elkaar verder doorgaan, zoals u. Ik kijk uit naar het uitje komende vrijdag.

Aldus besloten door de Raad van de gemeente Rijswijk, in zijn openbare vergadering van 19 juni 2025

De gemeenteraad,
de griffier,

J.A. Massaar, bpa
de voorzitter,

H. Sahin